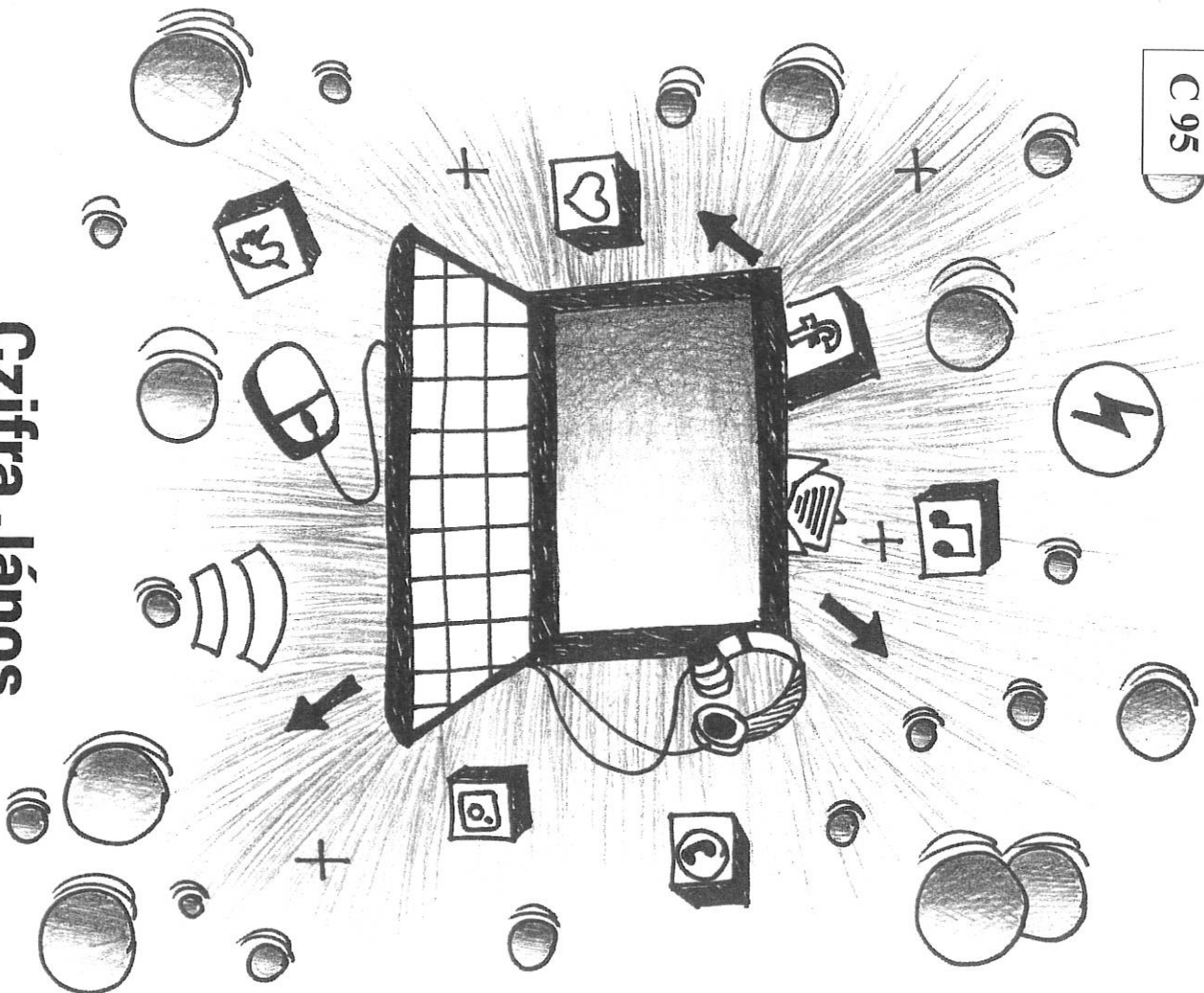

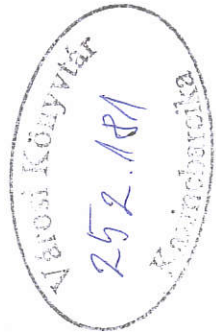

Czifra János
FÉSZBUKSÁGAIM

C 95

Írta: Erzsébet
Tipográfia: Csizra János
Választó: Csizra János
2022. 11. 6.

Unokáimnak!

CZIFRA JÁNOS JÉSZBUKSÁGAIM

LITOPPLAN Kft.
2022

CZIFRA JÁNOS
Jézbukáságaim

ISBN 978-615-01-6519-6

Borítólapp és grafikák: Rási Erzsébet

Lektorálta: Untenemé Márton Ágnes

Czifra János Copyright by
Kiadja: Czifra János

Kazincbarcika, 2022

Készült a LITOPPLAN Kft. Nyomdájában
Tipográfia, tördelő szerkesztő: Kriston Eszter
Műszaki vezető: Tóth Zoltán

Tartalom

Előszó	
Azok a boldog szép napok...	
Barátkozzunk!	
Odessza I.	
Odessza II.	
Bulgária	
Lengyel - magyar két jó barát	
NDK - Stralsund	
Oroszország - Krasnodar	
Novorosszjszk, Jereván, Örményország	
COVID - magányban	
Covid-19, Network	
A Föld napja	
Magány a magányban	
Az én 2.0-ás karanténom	
Miért horgászik az ember?	
Az emlékezet megkoronázása	
Az eltűnt idő és tárgyak nyomában	
Életről, halálról...	
Születés és halál	
Apám	
Örökök és védők	
Halál és gyász tegnap és ma...	
Hód a Lázberci-tavon	
In memoriam -egy pályatársról	
-volt főügyészem halálára	
-Kín János!	
-szubjektív Fummann Imréről	
-egy „gabonás barátom” halálára	
Humán források	
Óda egy fecsképárhoz	
Vihar és egyéb földi zivatarok	
Az öreg diófánk	
A mi kórházunkról	
Ünnepi beszéd	
„Egy vérből vagyunk”, avagy a véradók tisztelete	
Munkalapú társadalom?!	
Fizetésnap, anno...	
Brúnó kutyám, az étékfogó	
Angol-magyar foci	

Előszó

Dr Czifra János KÖZÍRÓ barátom egy széles látókörű, nagy tapasztalattal rendelkező, érző szívű örök fiatal.

Műveiben igyekszik bemutatni a múlt és a jelen kapcsolatát, találkozását, úgy, hogy korunk aktuális kérdéseit is érinti, melyet egy fanyar humorú köpenybe bújtat, rámutatva azokra az emberi gyengeségekre, melyek végigkísérik életünket. Találkozhatunk napi aktuális kérdésekkel, de szándékosan nem meríti le a mélységbe az olvasót, nehogy eltérítse az eredeti koncepciótól.

János sok mindent látott, tapasztalt életében, lehetősége volt fiatalon, (na nem mintha öreg lenne J), több ország életébe is bepillantani, amely által mi is érdekes időutazáson vehetünk részt.

Jánosnak hatalmas lelke van, ezért is tudja az általa megélt, illetve elképzelt eseményeket élethűen elénk varázsolni, úgy, hogy azok olvasásakor magunk előtt látjuk a leírt cselekményeket és a szereplőket.

Világlátása, lexikális tudása kimagasló, különösen az ókori témákat illetően, (persze más területen is) talán azért is, mert akkor az emberek képesek voltak az elveikért áldozni, akár magukat is, és a kimondott szónak volt ereje, egy kézfogásnak pedig súlya.

Kíváncsi és kérem is, hogy maradjon nagyon sokáig olyan, amilyenné az élet folyója alakította, írjon még sok kisebb-nagyobb könyvet, szórakoztassa és készítse egy kis gondolkodásra az olvasóit, akiknek remélem egyre jobban nő a tápora.

Örömmel tettem eleget János felkérésének, az előszó megírása kapcsán, amit nagyon megtisztelőnek éreztem!

Bukó Géza

Csak a zene...

Ben-Hur

Isteni színjáték

Mephisto

Ady Endre historikus éneke

Iskola a határon, az ajánlottakon túl...

Gondolatok a kultúra napjáról

Kölcsény Ferike

Tömörkény István

Egy nagy színésznőről...

A közmédiáról...

Politikusokról...

Humoristákról - Hofi Géza emlékére

Humoristákról - az újak...

A sógor igazsága

Sors-és kortársak

Reklám /g/ügynökök

Vissza a múltba

A Dualizmus és a K.u.K

Lengyelország

Bírodalmakról...

Ezer esztendő

Damoklész kardja

Vallásháborúk vagy vallásbéke

Múlt, jelen, demagógia

Holocaust

Temetők a Don-partján

A győzelem napja - nálunk már nem ünnep...

Az emlékezet trónfosztása

Az emlékezetről

Emlékezni? Nem! Végképp eltörölni!

Vissza a jövőbe

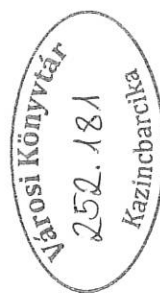
Miért is ne mehetnék én a Marsra

A Marsról álmodom...

Egy kis ügyvédkedés

Szükség lesz-e a jövőben jogászra?...

Hetvenkedve

Barátkozzunk! Odessza I.

Írtam már ilyeneket, most folytatnám. Nem mások bosszantására, talán inkább a saját szórakoztatásomra. Meg egyszer hátha előlvassák az unokáim... Mert mi ilyenek is voltunk, nemcsak ráncosak, őszek, lassúak és már kissé neveltségesek... Szó, ami szó, kicsit hetvenkedek: íme, bevezető gondolatok, bár előre jelzen, az emlékek feidézésében V. Mária is segített, ő még szemtelentül fiatal...

Nosztalgiazzunk egy kicsit, hiszen még mindig nyár van, kánikula, nem mehetek ám sehová, mert "gyürkőzz János, rohanj János", készülünk az őszre. Hál'Istennek, a háború még nem érte el a Tisza vonalát.

Na jó, ha nem mehetek el Tahitire – immár sokadszorra és talán nem véglegesen – emlékezzek meg egy kicsit is a régi külföldi kapcsolataimról, s ez az írásaim mottója, sine ganonja, csakis és újra a barátság és a tiszteletjegyében.

A szegeci JATE-nak jó kapcsolatai voltak az Odesszai Állami Egyetemmel, kölcsönösen küldtek hallgatókat egymáshoz. Bár nem beszéltem egészen jól oroszul, még most sem, pedig megírtam ám a Kubáni Egyetemet is, Krasznodarban – sőt, talán még magyarul is volna mit tanulni, de valami csoda folytán, valószínűleg jelentkezők hiányába engem, de még az akkori és azóta is feledhetetlen barátömöt, - legyen csak Maribori a neve, – így is szólítottam – beválogatva kerültünk bele a kb. 25 fős csapatba. Vezetőnk, mentorunk – mert annak lenni kell, oroszul már régen úgy mondják: djezumaja – Emília, egy orosz szakos volt a csoportvezetőnk, csaknem perfekt orosz, de ott volt egy másik M. is, szintén bölcsész – róla azért szílok, mert a későbbiek során történt egy's más... na és még jó néhányan arról a karról. Velük együtt és mi joghallgatók is kb. egyformán nem beszélünk az orosz nyelvet, az ukránról még csak nem is hallottunk, pedig Odessza – a történelmi görög kereskedő város, s a Krím is – ez utóbbi Hruscsov jóvoltából – már a mai Ukrajnához tartozott, s mi ad Isten, már megint nem...

Odesszáit sokan csak egy Eizeistein filmről ismerik, ott van ugyanis a Patyomkin lépcsősor, ahonét a gyermekkocsi legurult, és ott van a csodás ulica Gyeribaszovszkaja, a fekete – tengeri Unter den

Linden. No, meg a Fekete- tenger a maga csodálatos kék-zöldjével és az állandóan az arcodba csapódó medúzáival.

Az utunk vonattal, Kijeven át több napon át tartott, Kijevig minden rendben, de utána a belföldi járaton már viszontagságos és kápcaszagos volt, – az utasok nagy része csizmát viselt és azt lehúzva az ülésen szárfította a kapcákat. Hálólhelyet csak némi protekcióval – 1 rubel – szereztünk.

Odesszában kollégiumban laktunk, - külön a lányok, külön a fiúk - hatan, nyolcan egy szobában, minden emeleten közös konyha. Ennek a kiruccanásnak építőtábor volt a fedőneve, valamiféle középület vakolásában is kellett segítenünk. Mi fiúk ugye voltunk vagy 5-en – 6-an, segítédek és volt egy 60 éves kőműves, aki már a fandlit is alig bírta felemelni, az állványra ketten segítettük fel. Két hétig alig 5 négyzetméter falat vakoltunk be..., a lányok a strandon homokot szitáltak – igen, az apróbb-nagyobb kagylókat kellett külön válogatni, igazi hasznos szakmunka volt!

A munkaidő reggel 9-től 11 óráig tartott, utána szieszta, mert ugye nagyon meleg volt, s utána 3-tól 5-ig megingt az a fránya építőipar...

Sokat sétáltunk a városban, az Opera gyönyörű, a Puskin- emlékház érdekes, Odessza általában is meglátogatóandó hely. Ki ne hagyják a szókot és a pirogot, illetve a stancilibe /pravdácskába/ csomagolt sült rákocskákat sem, amely mondjuk nem szalonmán nevelkedett magyar gyomornak való...

Egyszer aztán nagy bajba kerültünk, persze, megingt csak miattam. A vendéglátónk az egyetem Katonai Tanszéke/ Voennaja Kafedra / volt, s annak a vezetője, istene egy igazi – s most, ha megpukkadnak, akkor is leírom: GEROJ SZOVJETSZKOVO SZOJUZA", azaz egy igazi Szovjetunió Hőse volt, podpolkovnyik rangban, azaz alezredes, a sliccén is kiüntetésekkel, aki szeretett sakkozni. A szlávok, örmények igen jól sakkoznak – és akkor volt Szpasszkij is – vagy talán Petroszjan? – a világ bajnok. Mit ad Isten, megkérdezte: no gyerekek /nem ám elvtársak!, annyira azért nem néztünk ki jól.../ ki tud közületek sakkozni.

Volt vagy 20 lány is a csoportban, a fiúk közül csak ketten lehettünk joghallgatók, a Laci már korábban - Maribori szerint - szó szerint bepánikolt a szovjet rendszertől, mindenáron el akarta hagyni az Uniót, akár gyalog is – így a modern démosz jegyében nyomban felnyomták az én kezemet: "vot, tovaris János, ő igen ő znájat igraty v

sahmati..."

Szabadkozottam, de hát ki merne sokáig ellent állni egy háborús hősnak, ráadásul én rövid nadrágban is voltam, ő meg csíkozott tábornoki egyenruhában?

Korábban egy miskolci sakkegyesület, a Vörös Meteor száztizen-harmadik számú versenyzője is voltam, de mit ad Isten, a három játszma-ból kettőt megnyertem. Erre aztán nagyon mérges lett az addig negédes vendéglátónk, az orosz lélek, a russzkaja dusa nagyon mély: engem és még a 4 fiút két napra egy közeli pályaudvarra vezényeltek és az Urálból érkezett vagonokból lédig mészport kellett lapátolnunk. Nyugi!

A második rész már jobb lesz, akkor került a barátnóm tömeges ételmérgezés miatt karanténba és részt vehettünk egy csodálatos hajóúton a Krím-félszigetre, Jaltába az ADMIRAL NAHIMOV hajón, amely azóta elsüllyedt – és láthattuk a Fecskefészket és Alupkában a Voroncov-kastélyt, ahol a 1945 elején – a nagy földrajzi határigazítás-kor maga Winston Churchill is megszállt.

Végül ki nem hagyhatom Vityát sem, az ukrán vezetőnket, – Maribori szerint nem volt egy Alain Delon -, aki imádta Isaac Bábelt, a Lovashasereget és más történeteit. Ki olvassa ma már... Ha filozofálni akart, akkor így kezdte: nagy körülményesen: na, hadd mondjak én is néhány keresetlen szót, azaz neszkolko paruv szlov.

Remélem él még és áll még a kikötő és az odesszai egyetem épülete is.

Barátkozzunk! Odessza II.

Nos ez a Vitya, a vezetőnk és felügyelőnk, – gondolom parancsra – elvitt minket egy egészen másik államba, Moldáviába, Kijisenőbe, azaz Kisinyovba.

Másik állam? A Szovjetunióban ez is csak számmisztika, mert mint Ukrajna, pszeudó állam volt: mindent Moszkva irányított, a Kreml. Rég volt, vagy talán mégsem?... Csúnya vagyok és igazságtalan!

Annak idején még nálunk is forgalomban volt egy orosz csaszuska, kítől, mástól, az egyik volt ügyességi főnökömtől hallottam, eleinte mondta is, ehhez tartsam magam. Nem volt igaz, de azért akkor háborzongatóan szellemesnek mondták, s most már – ennyi év távlatából – le is merem írni:

’Kírca ne ptyica, a Vengrija, ne zagrancia’, Azaz szabad fordításban: „Át’ük nem madár, Magyarország viszont nem külföld!”

Vitya azt mondta, amit a mi Gyurcsányunk: nem kell félni, mert ugye Kisinyov nincs is messze, ne dalikó ot szjuda,, /Csak zárójelben: az ukránok most már mindent i betűvel írnak, mondanak,,./

Megtapasztaltuk, hogy ez mit is jelent: több száz kilométert, mint ahogy a szicsász sem azt jelenti, hogy öt perc, hanem 3-5 óra... Arrafelé más mértékegységek járnak, ezt rajtunk kívül legjobban a Wermacht katonái tanulhatták meg.

Képzelnék el egy magyar, a hatvanas években még forgalomban lévő Fakarusz – ilyenén még utaztam – és egy megcsontkított, leszédált amerikai iskolabusz keverékét, amelybe be is férünk mind a 20-an. Többen már nehezen ment volna...

Odessza - Kisinyov, oda vissza kb 350 - 400 km, de milyen utakon? Csak gödöröket és az út mellett szőlőskerteket láttunk, Kisinyov pedig nem volt több, mint egy-két emeletes falu. Ha nem így van, vagy volt, elnézést, pedig még vodkát sem ihattunk sem ott, sem útközben.

Bezegez egy igazi ukrán lagziban, egy valódi szvábnján, – nem tudom hogyan keveredtünk oda Mariborival – ahol aztán vodkába fojthattuk vendéglátóink örömet. Sokan ismerhetik a szokást: ha valaki elkálítja magát, az ifjú pár felé fordulva: gorko, azaz keserű, akkor csókolózni és inni kell, boldog-boldogtalannal. Hát én nem tudom hány pohárral

kellett innunk, s Maribori sem tért ki erre emlékiratában.

Egyéb napokon rengeteg, gazi-ro-vodát, szókot ittunk – vizet inni Odesszában nem igen volt szabad – de én a kvászi is szerettem és igen finom paradicsom salátát, ránézésre is undorító mannajaja kását ettünk, s kilószámra nyaltuk a világ legfinomabb fagyaltját, a morozsenojét, vagy hogy is mondják...

Hát nem voltunk elragadtatva az ekszkurszjáról, de mikor a főnök úr, a Tanszkvezező /Alezredes Elvirars, Tovaris podpalkovnik!, csak így, a hitelesség kedvéért !/ érdeklődött, s mi, a kátyúkat jobban bírók stűtűn bólogattunk, mert közben a többiek a fogorunk helyreigazítására figyelték. Hát, igen, ha egy üzletbeindul...

A kollégiumunkban kitört valamiféle gyomorrontásos, hasmenéses járvány, /korábban kolera is pusztított, ezért már a legkisebb gyanús jelre az érintetteket – így Maribori is és párat közülünk – karanténba helyezték, a fertőző osztályra kerültek, lányok a kórház legfelső emeletére. /Állítása szerint csak napszűrést kapott, vagy a rákocskáktól betegeedett meg.../

Emlékei szerint még vastagbél tükrözést is elvégeztek rajtuk, érzéstelemnést fél-fél liter vodka megítatásával helyettesítették.

Maribori ugyancsak elszánt lány volt, elmondása szerint – közös elhatározás alapján – kimászott a 3. emeleti ablakba és csak akkor volt hajlandó onnan lemászni – komoly esélye volt, hogy leesik, s ez pedig már diplomáciai bonyodalmat is okozhatott! – ha valamennyiüket kiengedik. Másnap visszajöhetettek a kollégiumba.

Karantén. Én addig csak pestises regényekből ismertem, de ugye ismerős lett mindenkinek ez a szó, így COVID közben... Azért az odesszai karantén nem egészen ilyen magyaros, matyórozás volt, illetve nem volt ilyen.

Határozottan emlékszem, a karanténosok – az ukrán, nemcsak a magyar, találékony nép – minden szobában szereztek legalább 2x15 méter köteleket, kosarakat, még szépen himzett terítőket is és mi – na meg az ukrán hozzátartozók – minden nap háromszor felkültünk az ehető ételmet, kenyeret, füstölt halat, kolbászt, stb. meg amit még be tudtunk szerezni.

Ei is szégyellte magát ez a hasmenés vagy mi volt.

Nos, Maribori talán egy hét múlva szabad volt. Valódi vészhelyzet volt, de a barátomnak akadt még vagy kettő- de lehetett több is. Az egyik úgy történt, hogy a Szovjetunióban akkor még nem volt

egészen elfogadott a férfi szemet gyönyörködtető, két részes nyári ruháska, édesanyja varrta – szó se róla, kilátszott a haskója, amit a nők hangosan szóvá tettek, Maribori ebben a szerelésben villamosozott és emlékeim szerint egyszer még így sétáltunk Odessa fő utcáján, a Gyeribasovszkaján is.

Maribori a saját szavaival így emlékszik a történetekre: „Gyakran utaztunk villamossal is. Arra emlékszem, hogy a nénik mindig húzgálták lejjebb a miniszoknyámat, túl rövidnek tartották. Akkoriban volt nálunk divat az a ruha aminek felső (melltartó) és szoknya része volt, a közbelső rész pedig fedetlenül maradt, kilátszott a hasunk. Ezt a ruhámat a nénik nagyon nem szerették. De nem volt bántó, kedves emberek voltak, csak kifejezték azt a véleményüket, hogy ez a viselet szerintük túlzás.”

Aztán meg vett egy bácsitól egy tübiejkát – ha jól tudom, türkmén, vagy úzbég férfisparka – azt hordta állandóan, a járókelők pedig nevettek: ez férfi viselet. Taskentben, Asgabatban tán meg is kövezték volna... Pedig igazán szép kipcscak leányzó volt, akármelyik KURULTAJ gyűlésen sikert aratott volna...

Hát aztán egyszer csaknem megszabadult ettől a casus bellit okozó ruha együttestől, mivel én – isten bizony, teljesen véletlenül, mert éppen fürdött a lelkem és a rinokra, azaz az öcskapiacra szánt dolgok között hagyta azokat, itt adtam el jó pénzért a még itthon – tanácsra vásárolt és borzalmas kinézetű csatos cipőket is – 20 rubelért eladtam Tanyának. Válogdi kunsági stílusú szemrehányások után alig tudtam tőle visszavenni 25 rubelért. Azt is elfelejtette, hogy a héten legalább háromszor harangoztam neki, azaz kötélen húzgáltam fel neki a jobbnál jobb kaját /Lehet, hogy csak gyümölcs, süti volt, most már mindegy.../. A rávalót még Szegeden, az amerikai (Oregon Állam, Portland) szobatársamtól, John Bennettől vásárolt és Givinek, a grúz szobatársamnak eladott Wrangler farmerért kapott pénzért vettem neki.

Barátkozzunk! Bulgária

Nosztalgiaizzunk még egy kicsit, hiszen nyár van, még nem jött el az augusztus elseje, mert akkor már tél lesz a szívekben! Most a külföldi kapcsolataimról szólok, a barátság és a tisztelet jegyében...

Kezdjük csak egy „semleges” országgal, Bulgáriával, hiszen a szomszédom szomszédja csak jó barát lehet, magyar nemzetiség sem él ott, aki miatt aggodni kellene, Habár, de ez majd kiderül később...

Még a 2.sz. Szakközépiskolába jártam, amikor a nagy „druzsba” jegyében, talán a Világifjúsága c. lapból megtaláltam Violetta Szlavova, Szliven, Március 8. utca, Bulgária, címét, s Tóth Edit és Bodó Sándorné nyelvtanáraim – áldassék a nevük! – és –miért tagadnám le –, egy „Orosz-magyar Diáklevelezés” c. butácska kiadvány segítségével levelezni kezdtünk. Violetta aranyos, gyakran író gimnazista volt, sőt kölcsönösen ajándékokat is küldtünk: én magyar paprikát, kalocsai, vagy kövesdi alátétet, ő bőrkesztyűt, rózsaszalajat fadobozkában.

Már egyetemista voltam, amikor a távbarátság kezdett szárba szökni, meghívott magukhoz. Ez kb. 1000 kilométer, s ráadásul a magyarokhoz nagy affinitást mutató Románián keresztül kellett eljutni a barát-kozásom személyéhez.

Amikor a tervemet édesapámmal is közöltem – már régen letett arról, hogy normális embert neveljen belőlem! – pénzt nem, de egy másfél literes zöld üvegben tárolt igazi kerítés eligazító szilvapálinkát adott az útra, s nekem is volt 25 levám, azaz kb. 25x17 Ft-om... Bukaresten még csak keresztül vergődtem, volt vagy 35 lejem, elég volt, mert amikor kértem egy vizet, azt sem adták „bozgor” mondták, de aztán kaptam étteremben egy tányér puliszkát – kevés francia tudással – és a kalauz a pálinkát megkóstolva jó helyet adott a Szófiába tartó vonatra. Átszálltam a burgaszi, vagy várnai vonatra, már nem emlékszem, mert a pálinkából bánatomban én is ittam.

Bulgária szép ország, tisztességes emberek lakják – később nagy barátom lett Jordan Krisztov, aki itt élt Barcikán – de azért akkoriban nem volt felkészülve az idegenforgalomra. Engem egyik szállásadóm Szozopolban egész egy héten keresztül csak „Janos Kadar”-nak hívott,

mert ismerte és ez jobban kimondta, mint a Ciffrát. Hogy én akkor milyen büszke és szégyenlős voltam ...

Nem kell izgulni, jön már a megérkezés is és a végkifejlet: szerencsésen leszálllok ám Szlivvenben – ez Bulgária közepén lehet, akkora város volt, mint Miskolc – kérdezem az ott parkoló buszosoktól, de utána még az egy-két lézengő taxistól is, miként jutok a Március 8. utcába. Bugzó fejrázás – azt hittem tudják – de aztán a bevilanás, ezek „nem tudomot” ráznak ki. Végső menedék, ott volt egy mentőautó, akinek felmutatva a címet, azt mondta a sofőr: éppen oda van hívásuk, szálljnak be. Éjjel 22 körül így érkeztem meg Violetta lakására, akinek édesapja – később tudtam meg, az ottani Centrum Áruház igazgatója volt, nem akárcsi, az ottani Rózsadombon laktak – kissé a szívéhez kapott és az első percekben a lánya kitagadásán gondolkodott.

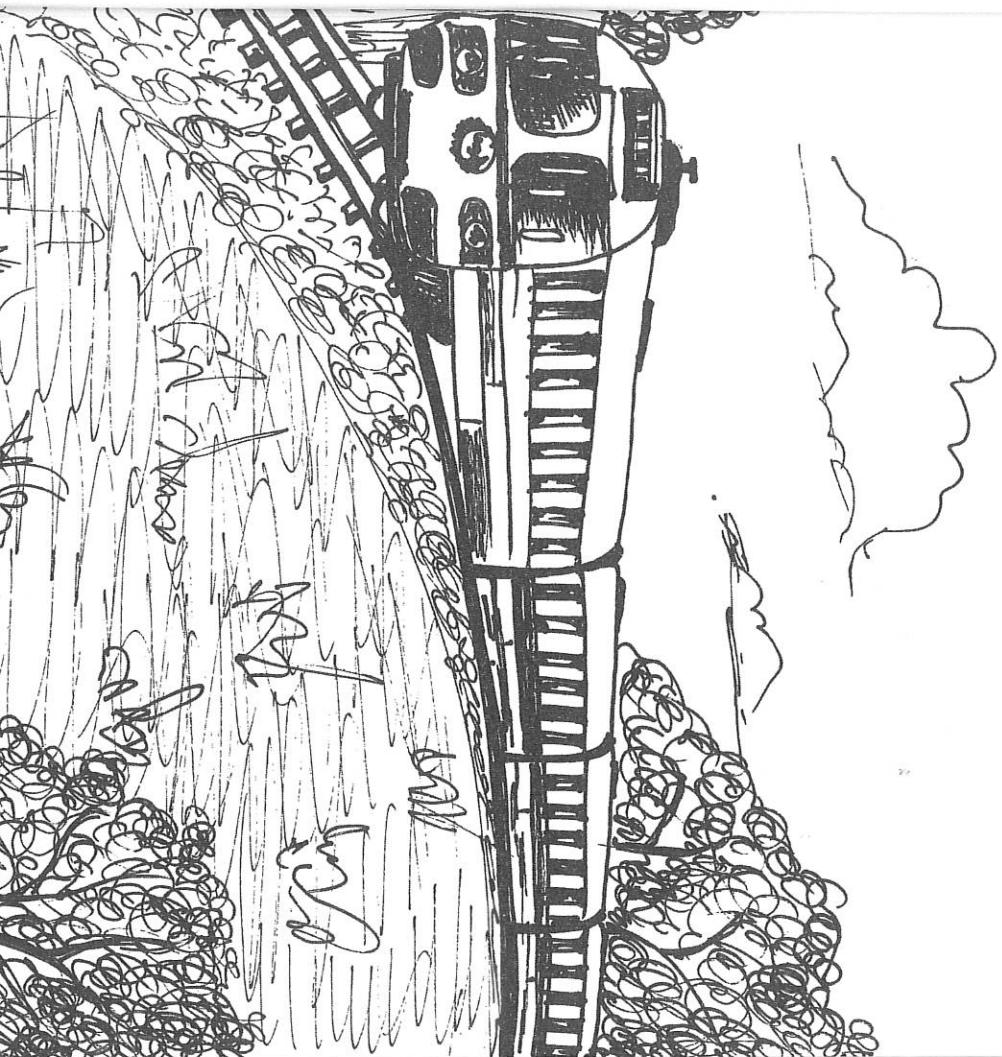
Mindaddig persze, amíg az Apám pálinkáját meg nem kóstolta...

Nem kell sok szót vesztegetni, mindannyian békében aludtunk el, utána egy hét a csodálatos Szozopolban, de már harmasban, Violetta barátjával.

Még többször jártam Bulgáriában, tisztelem az egyszerűségüket.

Albenában, a németek által épített tengerparti szállodasoron volt a szállásunk, csodás volt a tengerpart és ami a lényeg, Burgaszban, Várnában kiváló söröket ittam. Persze, újra és újra bedőltem a bolgár igeneknek, nemeknek, a fejcsóválásoknak.

Várnában, egy kocsmában – származásom és pénzárcám miatt is jobban szeretem az ilyen vendéglátóhelyeket – megbarátkoztam egy bolgár MÍG-21-es pilótával, még a lakására is meghívt. Az az egy üveg Szlancev Brijag konyak hamar elfogyott Szeretem a bolgárokat!

Barátkozzunk! Lengyel - magyar két jó barát

A napokban ünnepeltük a lengyel-magyar barátság napját. Mondjuk, én nem hiszek az ilyen napokban: a két ország történetében sok minden összekapcsolódott, mindkét nép szabadságszerető, közös csaták, kevesebb közös vereségek, mint győzelmek, akár mindennap szorongathatnánk egymás kezét. Mindkét nép sokat szenvedett, szerintem, ma is szenved – állítólag mi a nyugati, déli,ők – valószerűbben – a keleti szomszédoktól, hatalmaktól. Pontosabban talán csak egytől. A náci is szisztematikus vérgengszert rendeztek a lengyel értelmiségben. Listájuk volt a papokról, a tanárokról, a jogászokról, talán még a szakmunkásokról is. Aki értelmes, pusztuljon... Ez lehetett a haláltáborok főpróbája.

A másik szomszéd sem volt humanusabb, még Katyn előtt – másokkal együtt, benne voltak a Habsburgok is – szétszabdalták az országot, Varsó, Krakó, Gdansk sokszor cserélt gazdát.

Más: Mi magyarok a közismert csasztuskának csak első két sorát szoktuk – kissé bevodkázva – szavalni. Én, amikor Kazincbarcika város vezetése megtisztelt azzal, hogy Knurow testvérvárosunkba egy delegációt vezessek – tagja volt az általam mindig is tisztelt, de azóta már elhunyt Pataki Sándor Pál barátom is – kb. tízezer ember előtt, az ottani Város Napján, a főtéren az alábbi köszöntőt mondtam - lengyelül, mondjuk nem egészen szilárd tájsházában, s a netről másolva /Mert igenis, tiszteld a vendéglátót, legalább néhány mondatot mondj, hogy lássák, barátsággal jöttél!/
Polak, Węgier, dwa bratanki
I do szabli, i do szklanki
ba zuchy, oba żwawi
Niech im Pan Bóg błogosławi!

A mondóka picit mást jelen, mint ahogy azt mi mondogatjuk:
Lengyel, Magyar, két testvér a harcban
és az ivásban is,
mindketten bátrak, mindketten fürgek,
az Úristen áldja meg őket!

Mit lehet ezután kívánni a két népnek! Úgy legyen, Ámen!
Írtam ezt egy magyar-lengyel focimeccs előtt, de az ultrák itt sem lesznek harapósak...

Barátkozzunk... NDK, Stralsund

A szegedi JATE annak idején maga volt egy európai sziget a vörösrózsaszín szocialista tengerben, a lehetőségekhez képest kiterjedt külföldi kapcsolatokkal rendelkezett, így az NDK-s Greiswaldi Egyetemen is kollegális kapcsolatban volt. Ez Pomerániában van, híres sörgyár is onnét ontja az élethez szükséges nedveket /Már a piramisépítők is söradagot kaptak!/
Hát jelentkeztem, mert meghírdették, de én mégsem ide, hanem az Elő-Pomenáriában lévő Stralsundba, a régi, de azóta már kissé elfelejtett Hansa-városba, a Rügen- sziget egyik kikötőjébe, Rostocktól nem is messze, kerültem ki vagy 20-ad magammal az ún. építőábrorba, de hál istennek, az ottani sörgyárba.

Nem volt nagy üzem, csak egy műszakban öntötte, csomagolta a 3,3 dl-es üvegben a sört, de igen jó sört gyártottak. Minden dolgozónak járt – nekünk is – két láda hetente.
Engem az emeleten, a sörkiadónál osztottak be, ahol volt egy csúszda, alatta a teherautó és az elkapó munkás. Jött a targonca, rajta a sörösládák, én lekaptam egyenként és lecsúsztatam. Naponta vagy tíz autót küldtünk el.

Amikor megtelt a koosi, krétával felírtam a leadott ládák számát egy fekete fatáblára, óránként jött Genosse Fritz, a művezetőnk, a számokat leolvasta, ellenőrizte és felírta.
Nem dolgoztunk ingyen, havi 450 keletnémet márka volt a fizetésünk /1 DDR DM= 4,50 Ft/, de teljes ellátást, szállást is kaptunk. Ha jól emlékszem, egy csengetős ébresztőóra maradt csak a fizetésemből, viszont ott ettem a legjobb és legnagyobb schnitzleket /rántott hús/ és ott ittam a legjobb sört. Hetekig így ment, dolgoztunk, buliztunk, nana, csak a megengedett módon, nem nagyon volt ereszdelhajat!

Kirándultunk a Rügen-szigetekre, fürdöttünk a 16 fokos Keleti-tengerben, meg Géczi Jóska is haza kellett küldeni, akinek a nem is olyan régen kapott jeggyűrtje beleakadt a sörszállító tehergépkocsi platójába és majdnem leszakadt az ujjja. Tanultam az esetből, nem is hordtam soha semmiféle gyűrűt...

De egyszer aztán kitört a balhé.

Megjelent ugyanis az üzemben a Stasi, azaz a titkosszolgálat és úgy

reggel kilenc óra előtt két borkabátos, megbillineselve beültetett egy kincstári Wartburgba, bevitték a városba, egy irodába.

Hát nemetül nemigen beszéltem, csak úgy konyhanyelven, kérdeztem: Warum? Was ist los? Dolmetszer bittel! Mielőtt választakat is megírnám, hadd mondjak valamit: Elő- Pomeránia tipikusan a Poroszország része volt, van, a kihallgatóim is snajdig németek voltak, stilszerűen borkabátban, - mintha hasonlítotnak volna egy „S” betűvel kezdődő gyilkoló alakulatra. Ezt akkor csak úgy gondoltam, Isten őrizz, hogy kimondjam...

Behívták Fritzet, a művezetőt aki feljelentett, s elmondta hogy én többször is – ezt már éretem, – SS jelvényt írtam a sörös táblára, ami ott főben járó bűn. Én is utálok az SS-t, de nem ezt kérdezték, nem is vizsgáztattak le történelemből!

Mondtam, én csak a 44 -t írtam, de ők nem hitték, így tízszer kellett leírnom a 44 számot, – kétszer papírra, 8-szor egy fekete táblára, krétával – és még egy derék írásszakértő is megvizsgálta.

Kiengedtek.

Fritz szomorú volt egy ideig, de aztán meghívott egy sört az egyik sörözőbe. Néhány snapsz és négy sör után beszélés lett: elmondta, sajnálja az egészet, de neki bizonyítani kellett, hogy jó hazafi, és elvtárs, ugyanis a Waffen SS tagja volt és azt sem felejtí el, hogy egy magyar menyecske annak idején, 1944-ben visszautastította.

Bár állítólag folyik bennem német vér is, akkor nem igen szerettem a németeket! Később megbékéltem velük...

Barátkozunk... Oroszország, Krasznodar

Igazából Jekatyerinodar, azaz Katalin cárnő ajándéka, a Kubán fővárosa. Lehet, hogy lassan visszakapja a nevét?

Ide vetett el a sorsom, szintén a JATE jóvoltából, a Kubáni Állami Egyetemre, orosz nyelvtanulás céljából, csaknem 2 hónapra.

Hát, ez azért más volt, mint Odessza, a Krím kb. 150 ezres ipari város, a Brezsnyev-korszak közepén. Velünk azért rendeseek voltak, de csoporttársaim közül néhányan nagyon becsületlenül nyilatkoztak az oroszoktól és ennek volt is kellemetlen következménye.

Egyszer a trolin, vagy buszon utaztunk, rendezvényre, amikor az egyik társunk, egyébként is nagyhangú sportoló, odahaza a tanárok és a lányok kedvence, hangosan szidta a russzkaja kultúrát, mondván ez itt már Ázsia. Magyarok a világ minden táján akadnak, itt is s egy rokkant felháborodott, mondván, volt ő Magyarországon, harcolt is és ott vesztette el az egyik lábát. „Fiatalember! Ez itt nem Ázsia, az odébb van. Ha már egyszer vendégségben van itt, viselkedjen!”

Most nem akarok sok szót vesztegetni az egyetemi kurzusokról, de arra azért még emlékszem, hogy a Szovjetunió földrajzából szóbeli vizsga is volt, nekem valahogy Szibéria jutott. Már akkor olvastam Szolzenyicin, meg Magadanról, a GULÁG táborokról, a jakutföldi aranybányákról is – ha nem hiszik, lapozzák fel az akkori Nagyvilág számait – a dícséreték mellett ezért ezeket is megemlítettem. Leintettek: „harasó, eta ócseny harasó. Janos! Hvataet, konyec, szvjó, tovaris Janos. Eza Földrajzi Tanszék és nem a Politikai Kafedra.”

Kollégiumban laktunk, oroszokkal, ukránokkal, bielaruszokkal, kazahokkal, kirgízekkel és még az Isten tudja milyen nációkkal. Tényleg egy népi kohó volt.

Minden szinten dzsezsunnaja, felügyelő, közös konyha és vizesblokk. A turnusba beleesett március 8-a, Nőnap. Nálunk akkoriban csak hóvirágos napként tartották számon, de a Szovjetben ez vetekeedett a Győzelem napjával. Galina, egy kazah lány volt a kollégium egyik fő vezéralakja, s előtte való napon minden magyar diáknak legalább 16-szor, 16 különböző nációjú lánnyal üzentek: „prihoditye knam gosziti!”, azaz feltétlenül menjünk el a szobájukba, vagy valami tereembe, vendégségbe. Nagy dínomdánom volt ám: nem tudom hogy miből,

hogyan csinálták, de az asztalokon volt kaviár, füstölt hal, zakuszka, sütemény, na és vodka a köbön. Még azt is megbocsátották nekünk, hogy magyarok vagyunk, nem tudunk tereben énekelni és csak a podmoszkovnyije vecserát tudtuk oroszul, – ugyan nem pontosan – na meg az eje unhnnyemet, a Bunkócskát, de azt csak magyarul... Én ugyan még megróbálkoztam a Szulikóval, – kötelező volt megtanulni Vámoson, Angyalffy Tanár úrtól – de gyorsan leintettek és belém töltöttek egy szto grammos vodkát.

Volt ott ám szerelem is, de afféle plátói. A tanulóban találkoztam Ljudmillával, egy null évfolyamos bjelarusz kislánnyal, széke, kékszemű, minszki, az édesapja mémők, édesanyja tanárnő. Beszélgetünk, illetve az első héten csak én kérdeztem, nem is válaszolt. Mondta: ő tanulni jött ide. De aztán megbékélt, hagyta, hogy elmondjam, honnét jöttem és azt is hagyta, hogy csekély szókincsemmel udvaroljak egy kicsit.

Mit mond a magyar fiú, amikor hódítani akar, azt amit nagyon tud, csak akkor még a lényegét nem: „ja lyublyu tyibjá, Ljuba!”

Azt mondogatta, – jogosan – nem hiszek neked, –nye verju tyibjé!

Tényleg szép lány volt, de hát a magyaroknak sohasem sikerült a keletet meghódítani, – eljutottunk a Havasalföldre – csak a nyugatot – időlegesen. Most már azt sem...

Eljött a búcsú pillanata, hosszas búcsúzkodás, címcserélés után beszálltunk a buszba, Ljudmilla sehol.

Egyszer csak – már indult a busz – szalad ám Ljuba a busz után: „Janos, Janos, ja verju!” /Gyere vissza, én itt leszek még öt évig!/
Kedves Ljudmilla! Remélem, te sem gondoltad komolyan, hogy csak úgy visszamehetek, meg azt, hogy csak találkozol velem újra: az édesapád talán le is lő. De az ifjúságom része vagy és valahol, valakivel te is boldog lehetsz! Így legyen...

Éljen a barátság! Hát ezért is kell egyetemre járni!

Barátkozzunk csak tovább, tovább is tart...

Novorosszijszk, Jerevan, Örményország

Mint említettem vala, a Kubáni Állami Egyetemen voltunk és szorgalmasan tanultuk az orosz nyelvet, no nemcsak a nyelvet magát, hanem egyenesen a Szovjetunió földrajzát, – igen, topográfiai, éghajlati és gazdasági földrajzát – mi, akik nagyrészt joghallgatók voltunk, ugyancsak csodálkoztunk, de semmi gond, volt ám napi két óra marxizmus- leninizmus is, – Csak azért, hogy tudjuk, hol és miért vagyunk itt. Ez utóbbitől viszont jók voltunk, egy jogásznak a mellébeszélés -, pfúj, a rossz nyelvek - és az igazság szeretete vértünkben van.

Jól is haladhattunk, mert a vendéglátóink jutalomból két kirándulást is szerveztek nekünk.

Előtte eljött hozzánk a dékán úr is, láncokkal, kocka fejfedővel, dicsért, nagy volt ám a druzsba. Isten bizony, ott és akkor vagy szerették, vagy nem ismerték a magyarokat...

A mai viszonyokat is ismerve, maradjunk a másodiknál, kivéve a Gyevi bírót...

Nos, az egyik kirándulási cél Novorosszijszk, – sokan nem is hallottak felőle, de ez a legnagyobb fekete-tengeri hadi kikötőnek helyet adó város, de nehogy azt higgyék, láttunk is a kikötőből valamit! – a másik cél pedig Jerevan, Örményország fővárosa és vidéke volt.

Jerevánról addig csak annyit tudtam, hogy Miskolcon ez volt az egyetlen szocialista kvázi night club, azaz egyetlen éjszakai szórakozóhely. Robinson tanár Úr, az osztályfőnökünk előadásában maga volt a Pokol Tornáca.

Kezdjük az előbbivel.

Novorosszijszkba nem azért vittek ám minket, hogy a hajókat is lássunk, – pfúj, mire tetszik gondolni: hadihajókat? – vagy csak úgy fűrődjünk a kék tengerben, – olajos, bűdös is volt a víz – hanem azért, hogy megnézzük mindenki által csodált Malaja Zemlját, a Kisföldet, ahol Leonid Iljics Brezsnyev SZKP- főtitkár – akkoriban még csak ezredes – megvédte a Szovjetuniót a galád fasiszta horda ellen. Igen, ez volt a csaták csatája, kis föld ugyan, de nagy csata. Ugye, tetszenek rá

emlékezni? Én most már igen, szégyellem is magam, addig csak a Novaja Zemljáról hallottam. a rossz nyelvek szerint talán itt robbantották fel az ún. CÁR – bombát...

Ahogy azt megnéztük, nem csalódtunk, tényleg kis föld lehetett, mármint Sztalingradhoz képest, de nagy lehetett a hőstét, kapunk is egy-egy szép emlékkönyvet, ahol külön meg volt jelölve a kb. 100 km² területen a parancsnoki bunker és a kurblis K – telefon készülék helye, vonal egyenest Moszkvához.

Szerintem a Stravka/ Főparancsnokság /, Sztalin, Zsukov vagy a telefonközpontos Maruszja kisasszony sem tudták, merre van az a Kisföld és azt sem, Brezsnyev kicsoda-micsoda.

A Nyikita, azaz Hruscsov viszont később már képből lehetett, 1964-ben már tudhatta, hogy a Kis Föld Nagy embereket terem...

Ezeket nem pejoratíve írtam, mert az anyaföld minden m²-re számít, de azért az a Kisföld nem volt egy Leningrád ostroma. Én azért mégiscsak halás lehetek a brezsnyevi kornak, hiszen ekkor ismertem meg sok barátomat, a kortársak is akkor éltek és ismertek.

Menjünk kissé távolabb...

Mert ugye Novorosszjszk és a Kisföld után jött Jereván.

Azt mondja nekem egyszer a kedvenc évfolyamtársam, Szathmáry Zsóka: "tudod-e hogyan megyünk Jerevánba?" Hogyan, hát vonaton, buszon, ahogy eddig szoktunk.

Hát nem, mondja Zsóka, akinek azért is halás vagyok, mert évekig az ő jegyzeteiből tanultam, - repülővel. Hát jó, mondom, eddig még nem is ültem rajta, bár a verejték kivert...

Igy is történt, kimentünk a Krasznodari repülőterre, mind a húszvalahányan, akkor úgy éreztük, mi vagyunk a féltádozhatók, mert beállt a gép, egy IL- 18-as, kb. 35 személyes, még talán a 2. világháborúból visszamaradt, valahogy le sem lőtték, egy rozsdás masina. Úristen!

Felszálltunk, hangulatról csak annyit, hogy az említett Szathmári Zsó kérte, írjam le a végrendeletét. Már jócskán a Kaukázus után jártunk, amikor lenéztem az ablakon: akár hiszik, akár nem, a szárny mozgott, le és fel, mint egy madárnak. Mondtam, „gyerekek, ez le fog zuhanni!”

Nem volt igazam, leszálltunk.

Jereván egy keleti, ázsiai és mégis inkább európai város, nem tudod eldönteni, a világ mely táján jársz. Ott magasodik a szent hegyük, az Ararát. Sajnos, nem az övék, Törökországban ékeskedik!

Az örmények számomra érthetetlenül és talán a kelletnél is jobban

szereplik a magyarokat, ennek oka lehet, hogy az exodusuk után sok örmény élt Erdélyben – csak zárójelben jegyzem, vannak – akkor még nem tudtam - vannak örmény katolikus gúnjeim is!

Persze, ott is kollégiumban laktunk, mindent megnéztünk, amit lehetett, s egyszer csak azt mondja egy magas, nem is örménynek kinéző egyetemista vezetőnk, hogy: holnap exkurzsjá, azaz kirándulás Ecsmiadzanba. Ott székel az örmény pápa!

Őszintén szólva, addig azt hittem, hogy - édesanyám tanítása szerint is - csak egyetlen, a római pápa létezik, - bár sok közöm addig sem, azután sem volt hozzá, neki sem hozzám! - de hogy van még egy másik, egy örmény pápa is, így: PÁPA, nem hittem el.

Persze, gyakrabban kellene forgatni a Bibliát és a vallástörténetet.

Képzeljék el, hogy a pápai székhelyre érkezve abban a szerencsés helyzetbe kerülünk, hogy személyesen látnuk az örmény pápát, aki kísérettel éppen akkor ment be a székesegyházába. Őt szerintem addig még a római pápák sem látták! Ez utóbbi eseményről még képem is volt, egy farmer árából vásárolt Csajka-3-mal fényképeztem le, éspedig színesben. A vezetőnk azt mondta, ő is most látta először a NAGY EMBERT! AZ ISTENI EMBERT! De jó, hogy eljött velünk!...

Őszintén mondván ennyi év távlatából még én magam sem hiszem, hogy ez megtörtént, de hát igen. Láttam az örmény pápát, s teljesen olyan volt, mint egy pópá, mint egy ember...

Utána és folyamatosan Jereván nevezetességeit nézegettük, a parkokban csaknem mindenki sakkozott, de nekem tetszett, a piac is, ahol kíséetünk szerint akár AMD - géppisztolyt is vehettél volna. Őt nap volt az egész kirándulás, de belefért a Szevan – tavi, látogatás az Ararát tövében, - jaj de sajnálják az örmények, hogy nem az övék ez a SZENTHEGY - stb. – amikor a kirendelt vezetőnk egyike eljött a kollégiumunkba és a dzsejumáján át a Janos Csifra-t kerestette.

Nem ám úgy csak szóban, hanem dadogva, kissé reszketve, ottani TEK-es rendőrökkel együtt. Úristen, már megint mit követtem el? Pedig még egy szép örmény kislánynak sem udvaroltam - mondjuk illet valahogy nem is láttam... Hadd legyen szemtelen: valószínűleg bujdoskoltak az európer magyar fiúk elől. Talán okuk is volt rá, akkor. Most meg pláne...

Ott tartottam, hogy kereslek. Aki keres, az talál is...

Szobatarsam kituszkoltak-, ezek után már én is önként jelentkeztem. Lementünk a kijáratához, - kétoldali kísérettel, nehogy elessek - s kit

látok, a vezetőnket, de már Isten bizony nem emlékszem a nevére, valamilyen... szjan volt. Nem egy tipikus örmény, mert magas volt, jóképű és halk szavú. Kiderült, ő volt a mi egyetemista főnökünk is, egyszer egymás mellett ültünk a Szevan – tóhoz tartó rázós buszon, s akkor kérdezgetett is...

Mielőtt tovább mennék, ezt muszáj leírnom, mert egyébként nem jön elő, nem jön ki a további helyzet képtelensége és megfeszíthetlensége. Igen, ez a jó szó: még évtizedek távlatából nem tudom a történetek okát, - legyen az akár irracionalitás is - de valószínűleg Önök sem.

Képzelnék el egy kb. 55 kg súlyú, 170 cm magas, bozontos hajú, rosszul öltözött, vasalatlan nadrágos, kitaposott, évek óta boxot sem látott cipőben járó fiatalembert, akinek az egész külföldi útjára annyi pénze volt, hogy naponta két zsemlét és egy liter tejet tudott venni. A szüleim ugyanis nem tudtak támogatni, havi 100 Ft-ot küldtek, ezt is köszönöm.

Így nézhettem ki én, nem úgy, akit akár egy berentei kocsmai szoc.brigád buliba is meg lehetne hívni. Szóval ez az egyetemi főmufti várt reám, kezét fogott velem és azt mondta: János, régen figyellek /Úristen, csak nem a: KGB-s/, beszéltem rólad az édesanyámnak, arra kér, fogadd el a meghívásunkat, mert ő egy magyar fiatal vendégül kíván látni a lakásunkban.

Kérdeztem: biztos? és így, ahogy vagyok? De miért pont engem?

Bevallom őszintén, a kérdésekre adott válaszokra már nem emlékszem, de 20 percet kaptam, hogy katonai jelenlét mellett lezuhanyozzak. A nadrágom maradt vasalatlan... Utólag is szégyellem, ahogy kinézhettem, erre legjobb tanúság a feleségem, aki már látott ekként, s utána megsajnálva, keresztényi kötelességségből férjül nem vett.

Kiléptünk a kollégium ajtaján, ott várt egy Csajka ZAZ, ez volt a szovjet elit szolgálati gépkocsija. A két egyenruhás rögtön ajtókat nyitott, ha jól emlékszem a vendéglátóm jobb, én a bal, őrző-védőink pedig a többi ülésre. A sofőr egyenruhában, de a pisztolyát igazán nem láttam.

Jerevánnak, mint minden normális városnak, ugyanúgy meg vannak a Rózsadobjai, Pasarétjei, mint Budapestnek. Vannak szegénynegyedei is...

Elit negyedek, szeparáltak. A hatalmasságok és a gazdagok ezt egyformán csinálják.

Úgy fél órást után az Araráttal szemben lévő dombon, mellékút, bal

kanyarban lévő villába kanyarodtunk, - innét a kilátást engedték, csodás volt.

Kedvenc hegyem az Ararát szemben, remélem egyszer még a Noé bárkáját is megtalálják ott. Örmény barátaim mondták: aki nem látta az Ararátot, az nem érdemli meg, hogy megéjtse az újabb vízözönt...

Nevezzük most már néven is, ha tudnám - valamilyen Ala...szján, vagy hasonló volt a vendéglátóm keresztnéve. A vezetékneve talán pedig még most titkosított.

Kb. 30 lépcsőn kellett felmenni a lakásukhoz. Mit mondjak, az volt egy palota. Biztos, hogy volt benne vagy hat-tíz szoba, nagy kert, télikert, de én csak a konyhára, nappalira emlékszem. Az igazi vendéglátóm, - áldott legyen a neve, holott nem is tudom - az édesanyja. tárt karokkal fogadott. Privét, János, mo'j vengerszkij brat. Én barát? Sohasem találkoztunk. Na, most mi lesz velem, Bozse mo'j!, sóhajtottam egyet, mondhattam volna: talán szláva Bogut is. Az előbbit még a tótul beszélő nagymamámról lestem el...

Most már jól elhúzom a dolgot, de azt a hangulatot senki sem tudná leírni. Azt hittem, az egész egy tévedés: én csak egy csoró magyar egyetemista vagyok, annak is a rosszabb fajtájából. Rájönnék, kidobnak, mert ez itt maga a mennyország, vagy talán, és ez lenne a jobb változás: maga a pokol...

A vendéglátóm - áldassék a nevük - öt-hat fogásos vacsorával fogadtak, volt ott előételnek fekete és vörös kaviár, zakuszka, csci, vagy borscs - lehetőleg választani, - aztán a főfogás, a kolozsvári töltött káposzta, kifejezetten a tiszteltetnre, pirogok, rántott húsok és halak garnadája, örmény specialitások, utána a szalonban iráni és török kávé, Ararát konyhakok gulában, grúz és moldáv borok pincehűvegen, a legjobb orosz vodkák, fagyaltok és végül két kis beismerő vallomás: A ház asszonya azért fogadott engem - inkább véletlenszerűen, mintsem személyes varázssom okán - mivel az ősei erdélyi, transzilvániai örmények voltak és a nagymamája mondta, így ő maga is: szereti a magyarokat. Személyesen ugyan egyetlen magyart sem látott, de kívánsága volt, hogy legalább egyszer egy magyart, fiatalt, vagy bárkit vendégül lássanak, aki oda vetődik. Szó se róla, azóta sem tolonganak ott a magyarok...

A másik titok: a vendéglátóm az akkori Örmény Szocialista Köztársaság miniszterelnök- helyettesének felesége és a fia voltak. Tehát olyan családban vacsoráztam, akik - így lehetett - a nagyhatalmú

Leonyid Iljicssel egy banketten ilatták a pezsgőt. Ilyen közel még sohasem voltam a hatalmasságokhoz, mint ott, Jerevánban.

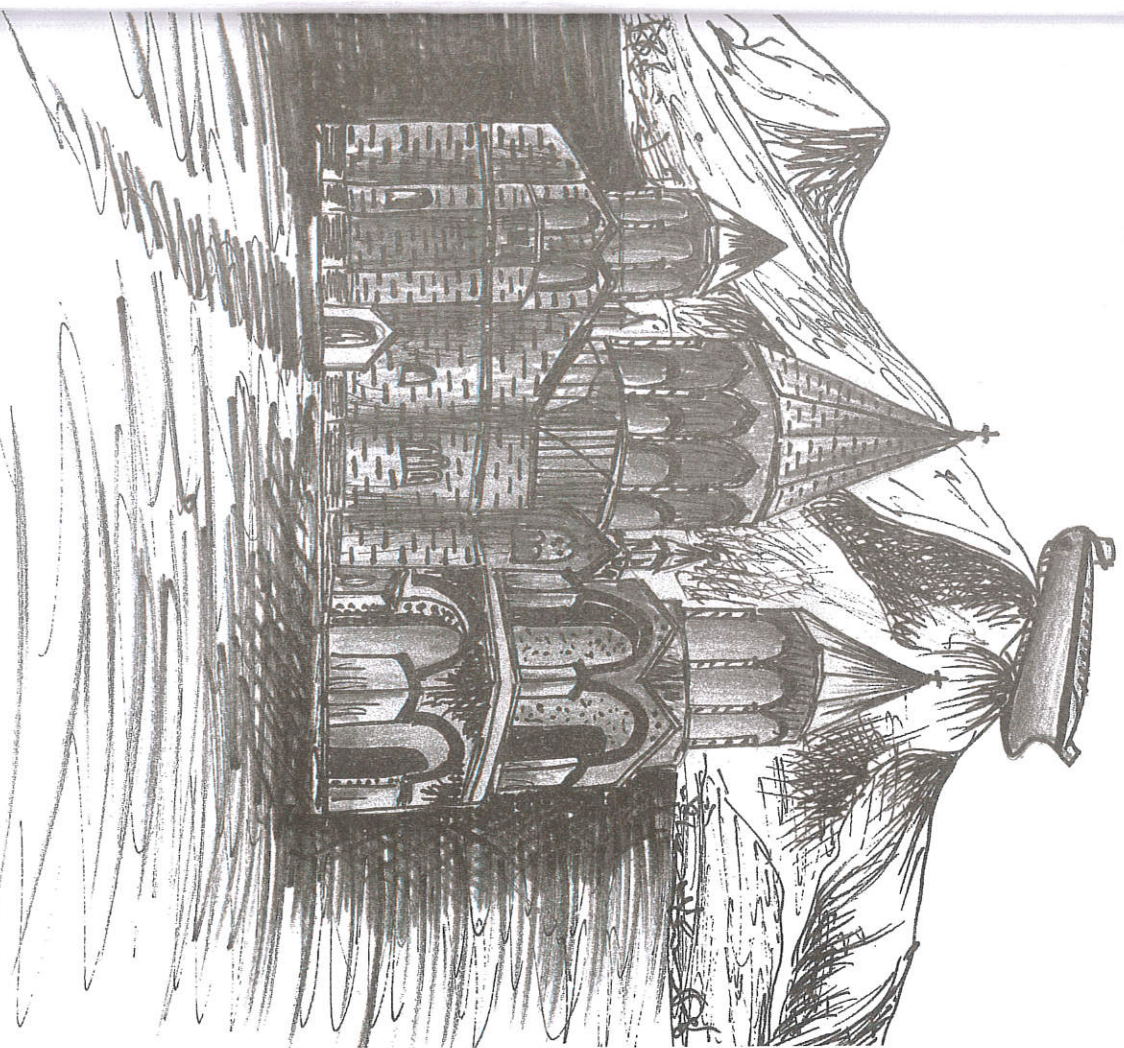
Azért a hálátanságom nem ismer korlátokat., ez jellemző rám: Képzeliék el, egy ilyen környezetben, egy ilyen étrend mellett képes voltam sakkban legyőzni a vendéglátó egyetemista barátomat. Hát csoda, hogy Örményország nincs diplomáciai kapcsolatban hazánkkal?

Magamra vállalom, valószínűleg én tehetek róla és nem pedig a botrányosan hazaküldött és utána nemzeti hősnékkikiáltott azeri gyilkos ügye. Vagy talán mégse?

Ceterum censeo: szeretem az örményeket!

Ha áll még Jereván az Ararát tövében, hullámszik még a Szevan-tó vize is és naponta imádság tölti be Ecsmiadzint, remélem, kicsit még ők is szeretnek minket, magyarokat!

ԵՋՄԻԱԴՅԻՆ ԶՄԻԱԴՅԻՆ ԵՇՄԻԱԴՅԻՆ

COVID- magányban

COVID-19

Network

Úgy tűnik, elérkeztünk a Terminátor sorozat általunk sosem kívánt "NET WORK WORLD" világába. Mert újra kell rendezni a tradicionális emberi kapcsolatokat - ha tudjuk. Nincs - nem lehet - puszi, kézfogás, társas munka is alig. Pedig az emberi kapcsolatok ezen fizikai megjelenítése hozta közel az embereket.

Jön majd a videó-megbeszélés, távoktatás, távmunka - távbarátság, távszerkelem. Hogy lesz ebből népeségmegőrzés, családpolitika, sőt: felteszem a nagy kérdést: Isten, Haza, Család ? Isten- aki hisz benne - lesz, ez biztos.

Sokan vagyunk, akiknek újra kell gondolni az életünket. És aki gondolkodik, medítál, -és néha hezitál - nem biztos, hogy az Állam és a mindenható Kormány ellensége!

Legyünk kreatívak. OK. Én pl. jogász vagyok. Lehet ezen foglalkozású embereket nem szeretni, - különösen a mai világban - de ne adj' Isten, mindenkinek lehetnek jogi problémái. Feltéve és meg is engedve, pl. valaki lakást akar venni- eladni. Erről személyesen tárgyalni kell, ügyintézni, megtekinteni, szerződést aláírni. Van 5 eladó, 3 vevő. Ez már egy kisebb csoport. Legyünk bizalommal egymással, de nem lehetne ezt is digitálisan intézni, mint a cég bejegyzéseket?

Vagy vannak hagyatéki ügyek. Muszáj mind a tíz örökösnek egy légtérben a közjegyző előtt veszekedni ?

Beszélhetnék a tárgyalásokról is: kifejezetten koronavírus átviteli koaxkábel is lehet, mondjuk egy a hazánkban oly ritka és mondjuk, nemzetiségi közöti garázdasági ügy..

Igen: új korszak jön a világra, megváltozhat itt minden. De az emberi kapcsolatok is, s ezt ne feledjük.

Üdv a skypon mindenkinek!

COVID-19

A FÖLD NAPJA

Ma van a Föld napja! Hajrá, ünnepeljünk, de van abban valami groteszk, hogy azok is ellágyulnak, köszöntőjükhöz ünnepi külsőt öltenek, akik naponta tudón lövik légkörét, szupervágókkal hasogatják a bőrét, mérgezik vizeit és felszínét. Ez így megy már az ipari forradalom óta, idestova 300 éve. Naponta kipusztul egy földi faj, elszivatagosodik egy hortobágyi terület. Pedig lehet, hogy a világegyetemben egyedül vagyunk... Az ellenkezőjére még nincs bizonyíték! Nincs okunk a pattogó indulós, zenész, fáklyás ünnepésre! Legfeljebb az In silenció megszólaltatására... Ki meri azt állítani, hogy a COVID-19 nem a Földanya egyik - egyelőre kivédhetetlen - visszavágása?!

COVID-19

Magány a magányban...

Úgy véltem, hogy csaknem egy év "magány" idején valami stilszerűt is olvasnom kellene, így került kezembe Gabriel Garcia Marquez: Száz év magány c. könyve. Hát, így 30 év után újra olvasva, nem volt egy könnyű olvasmány, mert a végén már fonalat vesztettem a sok Aureliano Buendia és Jose Arcadio Buendia és számtalan rokonának beazonosításában, Macondo falu feltekerpezésében. Aki nem hiszi, alig több, mint 400 oldalon bizonytságot szerezhethet, a kitarókat még jutalmazni is kellene.

A könyv lapjairól, azaz a Buendiákból és szeretőikből áradó vérbő szexualitás ne tévesszen meg senkit: itt is mindenki saját krétakörén belül forog, mivel nemcsak a kolumbiai Nobel-díjas író hősei, hanem mi magunk is - itt, ahol élünk, legalább fejünként száz év magányra ítéltünk. Az is való lehet, hogy ami érték és mérték van bennünk - így mondják a pszichológusok is, bár ők ezt pénzért teszik! - azt már 8-9 éves korunkban felszedtük. A lényeges dolgok állítólag gyermekkorunkban megtörténnek, utána már csak sodródunk, előbb izmosodunk, aztán meszesedünk... Agyunk eltunyulását viszont megakadályozza, ha ezt a könyvet elejétől végéig kiolvassuk, mert a világirodalom egyik mérföldköve...

COVID-19

Az én 2.0-ás karanténom

Írtam is egy kímímes kicsi verset:

"Szép erdő öleli körül ezt a Lázberci tavat,

Jó itt sétálni párosan vagy

családdal bogrács alatt szítani parazsat.

Az öreg horgász viszont tudja, napközben ritkán

merited a szákot, mert tépheted a hajadat,

de csak hajnalban, vagy inkább este fogod meg a haladat."

Miért is horgászik az ember? *Egy köztérő morfondja...*

Talán a második könyvemben – ki is olvasta ? – leírtam, miért is szerettem bele a horgászatba és azt is, kitől tanultam, vagy sem, eme mesterséget. Mert higgyék el, az, mesterség és emberség a javából. Ez utóbbira még visszatérek...

Először is tekintsünk el a különböző horgászkeszségek és csalik minőségétől: nem azon múlik. Vagy jön a hal, vagy sem. Néha az egész lázbérci, dédesi part csupa vicssorítás, néha meg a csupasz horog is halat terem.

No, de térjünk csak vissza az évszázadok óta megválaszolatlan kérdésre, miért is horgászik az EMBER. Így nagytűvel, mert az igazi horgász megérdemli. Sok ember mellett ültem már a vízparton. A nagy többség versenyez: eljöttem, ez a tó, folyó az enyém, én uralkodom rajta. A szomszédok ellenségek, ráadásul nekik még kapásuk is van. Kereszbe dobok, mellé dobok.

Az igazi horgászokat én Lázbercen láttam, de csak 50-en felül: ők nem idegesek, nem türelmetlenek. Várjunk. Reggel vagy este van? Mindennek ideje van: a szerelemnek, a keresztelőnek, a halálának és a halfogásnak is...

Az igazi horgász igazi ember is, mint az üttörő: másokon segít, nem kárörvendő:

-Beszakadtál haver?

-Máskor nézd meg hová dobsz !

Számtalanszor előfordult, hogy szertelen horgász lévén még a csali kukoricát is otthon hagytam /a szákot többször/, s ilyenkor a szomszéd „KOLLÉGA”, igen, javasolom így szólítani mindenkit, kisegített. Mit ad Isten, én azzal fogtam, ő nem. De gratulált. A normális és igazi horgász barát és nem ellenség... A horgászat, ha emberek csinálják, közösség és barátépítő.

AZ EMLÉKEZET MEGKORONÁZÁSA

Így Covid- járvány idején...

Dosztojevszkij szerint "mindannyian Gogol "Köphölyeg"-éből bújunk ki!" Értette ezt a nagy orosz írókra, s magam részéről annak tartom Aleszandr Szolzsenyicint is, akinek voltak gondoljai a sztálini és hrucsevi, majd brezsnyevi szovjet hatalmasságokkal, Nobel-díj ide, vagy oda. Kezembe került - annak idején nagy élmény és szenzáció volt - az Ivan Gyenyiszovics egy napja c. GULAG-regény. /Európa Könyvkiadó, 1989/ Én még a sokak által lenézett, de szerintem nagyszerű Szovjet Irodalom c. folyóiratban olvashattam először, úgy a hatvanas évek közepén. Kár lekcisínylően legyinteni: itt lehetett megismerni a szovjet új hullámot: benne Suksint, Ajmatovot, Okudszavát stb.

Ivan Gyenyiszovics Suhov - akinek egy napjáról a könyv szól - csak egy a több millió rab közül a Gulag- szigetcsoporthoz, aki a rosszul felfegyverzett és vezetőitől megfélemlített szovjet sereg frontkatonája volt, 1941-ben gyorsan elfogták, de a német hadifogságból megszökött. Azért nem volt nagy szerencséje: a volt bajtársai nem befogadták, hanem elfogták - és bírái most már, mint német kémre, 10 év szibériai kényszermunkát szóltak. Suhov még örült is, - sok olyan dolognak örült azon a napon, amin mi csak sírnánk, ezért javasolnám előlvasni! - kaphatott volna az szovjet btk. 58-14. paragrafusa alapján akár 25. évet is..... Persze, Szolzsenyicinnak vannak nagyobb lélegzetű művei is: GULAG-szigetcsoporthoz, Rákvaros stb. Nem véletlenül lett Nobel-díjas, de aztán kiutasították a Szovjetunióból és tudomásom szerint Kaliforniában élt, majd halt. Aki teheti, olvassa el Suhov fogoly egy napjának szenzációtól mentes, de tanulságos történetét, ahol egyenértékű csereeszköz volt a dohány és a fekete rozs, vagy zabkenyér, s persze: az emberi élet mit sem ért.

COVID-19

Az eltűnt idő és tárgyak nyomában

Kevés érdekes eset történnik manapság, mert mi is történhet a lakás falai és az udvar kerítése között. Monotonia... Az embernek azért jár a fantáziája - ha már esze még egy kisebb, mondjuk 250. helyezett irodalmi Nobel-díjra sem futja! - így most már teljes bizonyosságot leltem, hogy nemcsak az állatoknak, a virágoknak, hanem a tárgyaknak is van lelkük.

/Hogy egyes embereknek van-e, azon tudósok még merengenek és könyvtárakat írnak össze- vissza! / Szóval, a tárgyaknak nemcsak lelkük van hanem annak is jellegzetes szegmense is megfigyelhető: egyenesen irigyek egymásra. Bizonyítom: téli idő van, de a lombsepréssel még nem végeztem, nosza, - fogjunk bele. Keresem a vönmék által kifejezeten a pocakom visszaszorítására ajándékba vásárolt 5 éves lombseprőt, sehol sincs. Tizenötösztör körbejártam a kertet, - ott szoktam felejtetni - átkutattam még a fák alját, lombját is, a garázst csak immel-ámmal, nincs és nincs.

Mit tegyünk, irány a Kertészbolt, árra most nem figyelünk, mert a szükség nagy úr, van immár új, csili-vili fém seprűcske, s mint a kisgyerek az ajándék biciskával, faragjunk vele, azaz úgy öltönyben, ahogy vásárolni szokás, kipróbáltam a nedves avaron. Jól húzta... Amikor a cipőm már ragadt a sártól, ránézek, az egyik - általam már tízszer megsemlélt barackfa tövére és lám, ott virít a másik, az eltűnt geréblye. Gondolta: nem hagyhatom, hogy engem, a kipróbáltat, a hűséget csak így mellőzzenek. Igaz, "nekem is az kell, az a rongyos régi!" Az újat betesszük tartalékba, az ismételt geréblye eltűnésig...

Életről, halálról

Születés és halál

Karácsonykor a keresztény világ az Élet, a SZÜLETÉS kitüntetett napját ünnepli. Ugyanakkor – lehetünk páran a világban – ezen ünnepek alatt a lassan csak emlékké oldott gyász is körülleg minket. A hozzátartozóink számon tartása ugye a leszármazók vitathatatlan joga és kötelezettsége. Így vagyok ezzel én is, voltak szomorú napok: 1990 karácsonyára virradóra hunyt el apósom, Antal János és 1996 karácsonyán pedig – 25 éve – az édesapám, Czifra János, – ahogy ími szokás: mindketten tragikus hirtelenséggel. Otthonunkban ezért az adventi gyertyák mellé az emlékezés, a megváltozhatatlanság és a gyász gyertyái is meggyújtattak. Nyugodjanak békében!

Édesapám

Centenárium születésnapokról csak híres emberek, netán celebek esetén emlékszük meg a túlélő közösség. Én azért önös érdekből kivételt teszek, mivel éppen 100 éve, 1922. január 13-án született meg egy sokgyermekes szegény parasztszalád 4. gyermekeként az Édesapám. Nem volt könnyű ember, de hát az élete sem volt az: átélte a 2. világháborút, elvitték a nyilasok, elvitték az oroszok. Mindkét „baráti társaságból” sikerült megszöknie, bujdosott a környékbeli pincékben, a béke kitörése után bányász lett. Gumibelsőt sehol sem lehetett kapni, így szalmával kitömött kerékpár kerekeken járt Vámosról Berentére hónapokon át. A szirmabesenyői homokbányában kapott állást és csúzt a derekába.

Naponta hat tonna volt a norma, de akkor még bírta, meg művelte azt az általam csak átkozottnak emlegetett 3 holdat, amit a földosztáskor kapott. Besenyőből szerzett feleséget is magának és nekünk, négyünknek édesanyát. Még ma sem, a matematikát szerette, ha csak tehette, állandóan törtet törttel kell osztanunk, szoroznunk. Az építőipar megbecsült szakjaként ment nyugdíjba, és már 25 éve halott.

A túlélő családtagok nevében gyújtottam a sírján egy mécesest... Legyen neki könnyű a föld s találja meg azt a békét, amelyet idefenn sokszor hiába keresett...

ŐRZŐK ÉS VÉDŐK

Bár az előző szösszenetre sok reakciót nem kaptam – nem is vártam, mert kit érdekel manapság a történelem? – csak előbújt belőlem a kisördög és így Luca napján írtam egy újabb metamorfózist. Pedig komoly dolog, olvassák nevetve:

Íme: Őrőangyalok, vagy/és előddők?

Az egyik kiadványban jelent meg egy érdekes cikk: vajon hány ember élt eddig a Földön? Most kb. 7,5-8 milliárdan vagyunk a GLOBUSZON. Képzeti és speciál statisztikusok szerint eddig kb. 117-120 milliárd ember élte le életét ezen a Planétán- kezdve az afrikai szavannai ugráló embertől egészen az angol királynőig. Azaz minden ma élő embertársunkra fejenként 15-16 ős- embertársunk jut, beleértve mindenkit, a barlangokban elpusztult, vagy a nációk által elgázosított, kibelezett , vagy gyermekágyban elszenderült csecsemőket, kisgyermekként elhalt rabszolgalányokat, az éhező magyar parasztok, vagy cselédek törvényes, vagy netán zabigyerékét is, nem beszélve a tolvajok, gyilkosok és még a végelgyengülésben meghalt és díszsírhelyen eltemetett politikusokat, előjárókat is.

Tehát elvileg 15 – 16 emberi árnnyék van minden élő mögött. Egyes tudósok szerint ők lehetnek akár az őrőangyalaink is. Miért is ne? Meghaltak, árnyak, valószínűleg és Pokolban is létezik valamiféle demokrácia. Megszületik valaki, mondjuk Én, és már rögtön van mögöttem 15 ősárm, bocsánat őselőd. A Mindenható – ez a dolog – rögtön kérdezi, sőt ki is jelöli, no, ki akar ennek a szerencsétlen élőnek az őrzője / gáltója ? lenni. Nem valószínű, hogy egy csecsemőnek odafejt, vagy odalent, vagy a Galaxis közepén – tessék választani ! – ebben a kérdésben szavazati joga lenne, de én azért remélem, hogy a szüleim azért bátoritanul jelentkeztek. Az Ica húgom pedig pláne, hiszen ő valahogy a sok verés ellenére – persze, nem pucolta ki a cipőmet időre, és a 2 forintot is keveseltem! – szeretett. Na meg Nagymama, aki még Nagyapát is megkarmolta, amikor részegen, a lovas kocsival rám borította a boronát.

A Horthy- -Rákosi- -Kádár -korszak ugye szoba sem kerülhet, de itt talán még Dr. Horucai László általam szeretett filozófianárom kedvelt kissé, de nem tudom, ő már kinek kötelezte el magát, mert sajnos az őrzőknél nincs álláshalmozás...

És itt ki is fűjt a választék. Dehogy!

Lehetnek még feketén foglalkoztatott őrzők is, zsebből fizetve. Remélem, az ilyenek elkerülnek...

Az apai nagyapámnak túlságosan vézna, csenevész voltam, a rokonságunk bajszosan, gatyásan, ingesen és magyárosan nem tartott össze. Atyus nem igen vállalta. Talán Nagymama, benne azért bízom még, Klusovszkinak hívták, a szlávok szeretik a gyermekeket. Menjünk egy kicsit beljebb...

Mária Terézia, Igazságos Mátyás, vagy az Aranybulla, de még a Honfoglalás idejéből sem ismerek senkit, vaj'h, ebből az időből van-e őrző-védőm? Ajtony és Gyula nemzetiségéből nem hiszem, a szerzeteseknek, apácáknak meg túl ateista vagyok, nem vállalnák.

A hunok valószínűleg jobb fizikai kötésű és harcosabb védeni valót választottak volna.

A görögök, rómaiak hiányolnák a karakterisztikus arcélemet és elriasztaná őket a hunos- germán, szláv lelkivilágom.

A főnőcáknak, az egyiptomiáknak a világos bőröm adhat okot az elutasításra. Az izraelitáknak, Ben-Hur leszámazottainak pedig talán az, hogy kicsit több bőrkém van, mint kellene. Hát senki sem akar mögém állni, védtelen leszek a munka és szerelmem világában?

Most már nagyon izgulok... hogy jön össze itta 15 Őrangyal?!!

Vagy ez az állítólagos 15 ős és őrző csak pseudo, csak virtuális, vagy csak történelmi képzet?

Mindegy, a mai napon, ebben a mini másodpercben valószínűleg én vagyok a 117.895.259.159. számú ember, aki él a Földön. Nem is olyan rossz dolog már mire kimondom, a 117.895.569.670. számúnak lenni.

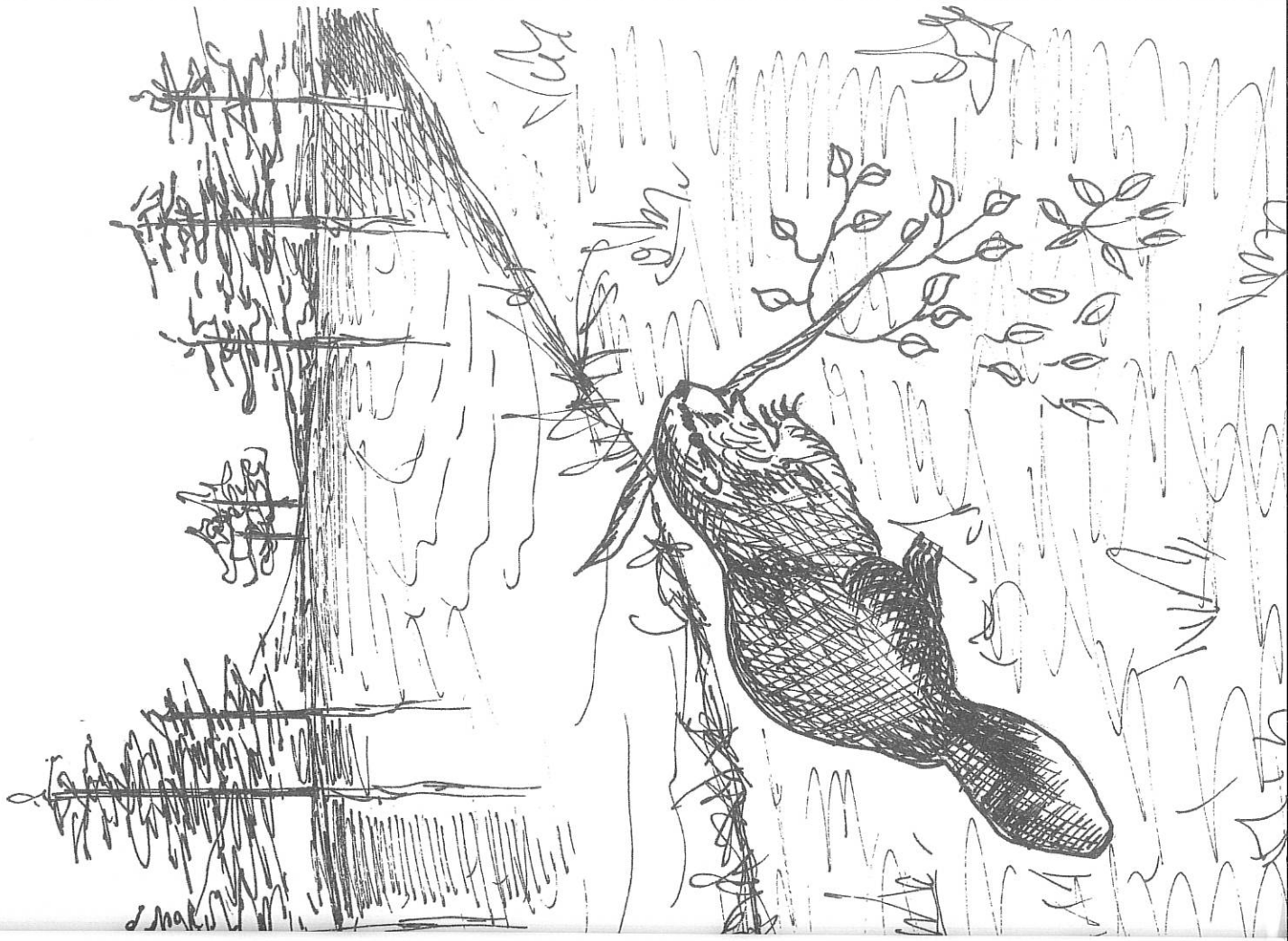
Hód a Lázbérci-tavon !

Lehet, hogy már mások is voltak ilyen szerencsések, de számomra élmény volt. Vidra persze korábban is volt a vízben, de a hód látványa, tovább megyek, szemem láttára elköltött vacsorája élmény volt. Szépen kiúszott a partszegélyre, megragadott egy lelógó fűzfaágat és lakmározott. Csak hód lehetett...

Azért nem mindenki tartja kedvenc állatának, a dédesi oldalon ugyanis megrikította a fákat, sokat a tóba dűtve, s ekként számtalan horgász-kelléket veszélyeztetve.

Falatozását még az ily kevésbé szerencsés horgász sem zavarta, mint én, de fényképezni már nem hagyta magát.

A kanadai hódok biztos nagyobbak, fotogénőbbek, de ez lehet hogy kisebb, lehet, hogy barnább és ijedősebb, de azért magyar...

In memoriam...

Halál és gyász, tegnap és ma...

Nem egy halás téma, de mindenkit elér, s érdemes róla néhány szót ejteni, de aki halhatatlannak tudja magát – a politikuskokra célszók! - ne olvassa.

Hol vannak már az évezredes szokások, a halottsiratás – talán, még a romáknál! - a gyászshinó és a gyászhuszárok. Vámoson a sírkat az ismerősök ásták, temették be, nekem is volt benne részem.

A halotti ceremóniák órákig is eltarthattak, - ez hál' Istennek már rövidült! - attól függően, milyen tehetsős, vagy elismert volt a halott, s esetenként lagzi méretű halotti torokat sem szokás már tartani.

Ismerőseim nagy részét már nem ám koporsóban, két méter mélybe temetik, hanem az új divat szerint hamvasztják, aztán az urnát vagy egy meglévő sírba, újabbban urnafalba helyezik, de – ilyenek is vannak, inkább a szegényebbek, mint a jómódúak – a rövidke ceremónia után hazaviszik és a könyves szekrényük tetején, díszhelyen tárolják. Morbid... Pedig a halottaknak évezredek óta – ha már piramisra nem futotta - a temetőben a helye.

Hol van már a régen az a közzsájon forgott és sokszor igaznak is bizonyult házastársi hűségeskü: Csak az ásó, kapa, nagyharang válasszon el...!

Modern korunkban inkább egy inkább kb. egy 30x30 centis üreg, egy kalapács, szögök, vagy tubus univerzális ragasztó választ el szeretteinktől, amelyre egy tiszteletes virágcsokor sem akasztható fel.

In memoriam...

egy pályatársról

Szomorúan hallottam, hogy meghalt Dr. Fehér Attila, volt ügyvéd, képviselőtársam, a jogi bizottság tagja.

Nem volt könnyű élete, különleges stílusa és életszemlélete volt, de én megvoltam vele. A jogi bizottságban sokat vitalkoztunk, de azért a boldog emlékü Bárkában, Soltsz házaspár főnöksége alatt, - néha megittuk a békepoharat. A Bárkát sokszor fogadó irodának is használta, itt barátkozott, filozofált a szintén korán elment Csövári Gabival.

Attila! Nyugodj békében!

In memoriam... *volt főügyészem halálára*

Szomorúan olvastam a gyászhirot: 92. életévében elhunyt Dr. Deák András volt megyei főügyész, az én volt főügyésem.

Tisztességes kort megért, aki még tőlem is több cigit szívott. Ma már ritka és leirhatatlan munkabírása volt. Ő volt – mások mellett – a Kádári-kor egyik legendás megyei főügyésze, 1976-tól 1989-ig volt az én kemény, szigorú, de emberséges főnököm is. Ahogy mondani szokás: már kinézete is tekintélyt parancsolt: szikár, magas és a kun fajtájából eredően is nyakas, s - közhely, de így igaz - elveiben szilárd, aki azért néha nevetve is tudott életéről-haláláról dönteni.

Előfordult néhányszor, én is kerültem a szőnyeg szélére, s ilyenkor borsózott a hátam, kivert a verejték... Esetenként nemcsak szigorú szemöldökráncolás után kerültem ki a szobájából, hanem, de ezt már hagyjuk...

A rendszerváltoztatás után nyugdíjba ment, szerintem azóta még lábát sem tette be az ő vezetése alatt létesült, bővült épületbe - mint ahogy én is kerülöm azt a zöld épületet.

A negyedik könyvemben „Besenyők és magyarok”, amelyet megküldtem címére is- írtam róla pár keresetlen és elismerő szót.

Halálával talán az utolsó főügyész mohikán is eltávozott ebből a fura karkai államszolga apparátusból, ebből a jogból és erőszak-szervezetből álló világból, az ezektől bizonyára mentes égi mezőkre!

Nyugodj békében Főügyész Úr!

Mások mondhatnak rólad bármit, én, – amíg élek – tisztelettel emlékezni fogok rád!

In memoriam... *Kín János!*

A halálhír mindig megdöbbenő, hátha még egy közeli ismerőst, barátot érint. Most jött az üzenet: a mai napon meghalt Kín János barátom, a BC nyugdíjas vegyész, 73 éves volt, több, mint 40 éve ismertük egymást... Egyike volt a kevés barátainak, sok időn át horgásztunk együtt Balatonszepezden, a Csó-tón, Lázbércen. Tisztességgel felnevelt három fiút. Ha segítségre volt szükségem, nem kellett kétszer szólni neki, jött, a Zoli fiával együtt. Isten veled János! Legyen könnyebb neked a föld, mint volt az életed!

In memoriam... *Subjektív Furmann Imréről*

Átok és áldás is lehet a Facebook. Áldás akkor, ha pozitív, átok, ha gyűlöletet kelt. Nekem, mint grafománnak és közfőnöknek talán csak egy lehetőség.

Nem vagyok politikus, de aki közel került a politikához és az ún. rendszerváltáshoz, - és megérdemli - és mert EMBER is volt, arról illik megemlékezni:

Furmann Imréről van szó, iskolatársam, ügyészársam, embertársam volt. Aljlon itta hivatalos életrajza. Letöltve a netről:

1951. október 27-én született Nyékládházán Furmann Imre és Tóth Borbála gyermekeként.

Egyetemi tanulmányait a Janus Pannónius Tudományegyetem végezte 1974 és 1979 között.

1970 és 1974 között volt villanyszerelő, segédmunkás, raktáros, matróz és adminisztrátor is. Egyetemi éveit alatt a Glosszátor című havilap felelős szerkesztője volt. 1979-től 1986-ig a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Főügyészség gyermek- és ifjúságvédelmi csoportjának ügyésze volt. 1986-ban jogtanácsos lett, vállalkozók ügyeit intézte. 1987 és 1994 között részt vett az MDF tevékenységében, alapító tagja is volt. 1987-ben részt vett a lakiteleki találkozón. 1988-tól kiadta a Miskolci Fórum című lapot. 1989 és 1993 között az MDF elnöksége és a miskolci szervezet vezetőségi tagja volt. 1990-ben jelen volt az Ellenzéki Kerekasztal gyűlésein. 1990 és 1992 között országos alelnök, majd általános alelnökké választották. 1992-ben a Liberális Fórum Alapítvány kuratóriumának elnöke, 1994-ben a Második Alapítvány Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda igazgatója lett. 1975-ben vette feleségül Pankucsi Mártát. Egy fiuk született, Dávid (1979–2006).

Ja, és halála után róla neveztek el a Nyékládházai Műv. Házat, de nem tudom, így van-e még. Ennyi lenne a hivatalos, bárki utána nézhet.

Imrét még a 2.sz. szakközépiskolából ismertem, volt nálunk még Vámoson is, a pincénkől ettünk – fakánállal - egy-egy köcsög, jó vastagon tejfölös aludttejet. Ő Szerencsen, én Edelenyben voltunk ügyességi fogalmazók. Már középiskolásan is verseket írt - ne feled-

jük, mindezt Kövér Árpád tanár úr biztatására és védőernyője alatt, az egyik címére emlékszem és idézni is szoktam, mint az ünnepi elmúlás jelképét: Ez már ügyességi időszakunk alatt lehetett:

"A karácsonyfát már kidobtuk..."

Egyeszer volt valami ügyességi buli, buszon jöttünk-mentünk, a tokaji borvidékről.

Imre odament kedvenc főügyészemhez - biztos /bor/ alapja, indítéka is lehetett - s mondta neki az azóta országsszerte elterjedt kifakadást: "Főügyész Elvtárs, tudja - e, hogy ebben az országban csak mi ketten vagyunk megelégedve a fizetésünkkel. Én a Magatéval, Maga meg az enyémmel!"

Egyeszer egy ügyességi bulin is megszólalt: - ez valószínűleg valami NOSZF ünnepség után lehetett: megnézném én azt, - mondta akkor - merre folyik az a Barátság olajvezeték. /Hát, ahogy elnézem, mostanában semerre sem akar.../

A titkárnőjét - szegényt - így cikizte: "jó ez házaselet ugye, Zsó, csak az a szex ne lenne benne!"

Tudomásom szerint eltanácsolták - nem emiatt, már akkor népnemzeti lett - az ügyességről. Azután nem sokkal - más okokból - én is ott hagytam a szervezetet A gabonás irodaház környékén egyszer összehívtunk.

"Írtál már a volt főnöknek egy díszlátviratot" - kérdezte, de már akkor sem volt több, mint 50 kiló. - az 56-os rádióüzenetek mintájára - Így: "Czifra János tizeni, hogy a múlt hónapban szabad földre érkezett!" Találkoztam vele akkor is, amikor már a NEKI igazgatója, vagy valamilyen főnöke volt. Talán ekkor már csak pénzt keresett a családnak, habár ezt a pletykát nem hiszem... Kissé másként nézett ki, mint volt a villanyszerelő munkásruhában.

Dr. Furmann Imre tisztességes és szintén tehetséges fia elvesztése miatt jobb sorsra érdemes ember volt. Korán elment. En még emlékszem rá, bár nem biztos, hogy erre csak nekem kellene. Pártja, az már sajnos nincs, de vajon van más?

In memoriam...

Egy »gabonás« barátra emlékezem

Sajnos, idén nyáron nemcsak a gabonában /aszály ide, vagy oda/ vágtak rendet, hanem a Nagy Kaszás a gabonaiparban dolgozókat sem kímélte! Meghalt egy régi volt munkatársam, a BAZ. Megyei Gabona-forgalmi és Malomipari Vállalat emblematikus alakja, Kiss Józsa barátom. Az élete tele volt fordulatokkal, nagy csalódásokkal, kisebb sikerekkel, de most már nyugodjon békében! Ez nagyon hiányzik neki, mert örökké nyugtalan és tenni akaró volt, s én úgy láttam: erején felül. Ha valaha a Barátság Bíbor Szívét is osztogatná, neki legalább egy dobogós hely, no legalább egy bronzérem kijárna. Az állandóan morgó, néha mogorva modor mögött hatalmas szív lakozott: akin tudott, segített. Rajtam is, sokszor, akár emléktáblát is szögezhetnék a lakásunk falára, annyit segítettél annak építésében.

Sajnálom Józsa, hogy az idei karácsonyra szánt halat még nem sikerült felvinnem a Varga-hegyre, ahol remetéskedté. Tudd meg azért, hogy nemcsak én siratlak, hanem a Brúnó kutyám is, akit téled kaptam, személyesen te dobozoltad be és helyezted a csomagtartóba! Legyen neked könnyű a föld és ha van erre esély, néha nézz le rám!

Humán forrásaim... Óda egy fecsképarhoz!

Igen, régen az írástudók csak szerelmükhöz, még régebben - hálából - a császárukhoz írtak ódát, - bár lehet, újabban már miniszterelnökökhöz is fognak!

En most a nyári konyhánkban fészket rakott fecsképarhoz írok. Több éve volt, amikor egy fecsképar nemcsak udvarunkra tévedt vendég volt, a háztűznézés után is költött. Éspedig nem is csak egyszer, hanem két fészkekaljat számoltam meg. Vagy, és ez is opció, két külön pár talált rá a lámpabúra alatti sárkunyhóra.

Nincs még veszte a világ...

Kedves Fecske Anyuka! Bocssás még, hogy holmi keringető szivattyú szereléssel megzavartalak, de hát itt van a kazánunk, és jön a rezsviálság. Látom, szép fészket raktatok a lámpám mellett, így már nem is nagyon világít, mert a fészkek eltakarja az izzó felét, de ne aggódj, éjszaka sem zavarlak. Az ajtót és az ablakot állandóan nyitva tartom, szabad a bejárás, s ha rajtam múlna, még a legyeket is oda terelném. Tehetünk nincs ugyan, mint a vámosi házunk idején, de legyünk, szunyogunk azért van! Sajnos, már augusztus közepe van, valószínűleg te is értelmiségi lehetsz, ahol első a karrier, s csak utána a gyerek, vagy csak tagja vagy a nagycsaládosoknak, nektek is jár valami kedvezmény. Ezt csak azért mondom, mert vigyázat, itt a fordított migráció, nemsokára indul az Afrika-járat...

Remélem, addig a fiókaid megtanulnak repülni, de ha nem, én szívesen fűtök addig a fészkek alá, - ha kész lesz a fatüzelésű kazán is, s szerelőt is talállok - amíg haza nem jöttök, bár tudom, ez nem sokat ér, mert a madár repülni szeret. Jó nektek, Fecske Madár, addig is örömmel és ... nem sírva nézlek...

Vihar és egyéb földi zivatatok...

A szeretett Anyósom arra figyelmeztetett, amikor a lánya férjül vett – nem is igaz, én koslattam utána! – hogy vigyázz, ha Tardona borul, akkor Barcika szorul.

Értette ezt a nyári zivatatokra és télen, a hóförfögetegre. Mert akár hiszik, akár nem, voltak békebeli idők, amikor a Karácsony itt Felső-barcikán is fehér volt, egy télen akár három hólapátot is elhasználtam...

Nos, 2022. augusztus vége felé ide is elért a Pestre már 20-ára beharangozott, de durcásan mégsem jelentkezett zivatar.

A sötétben bujkált és a meteorológusok is elbizonytalanodtak, netán rossz műholdat néztek, mert nem tudták, hogy kínai... Még szerencse, hogy a főnökséget csak leváltották és nem száműzték egyenesen Recskre, mint egyeseket az ötvenes évek elején...

Nos, ez a mai vihar is nem olyan igazi, kádári – és gyermekkorombeli volt, mint amikor a tisz-kapálásból bőrig ázva értünk haza, hanem olyan poszthonfogalási kárpátmedencés – mert ugye Árpád apánk és István királyunk idején is sokkal zöldébb volt itt a fű, szebb volt a lány és hűbb a fűj és tisztább kezű hivatalnokok is akadtak, igaz, sokan már csak félkezűek!

Ez a vihar nagyon is aszályos volt, későn jött, mind a nyugdíj – kiegészítés, mert ugye a kertemnek – azért ugyan nem kár -, de még a derék gazdáknak sem igen segít, hiába a közös imádság.

Nézzünk fel az égre!

Tardona már régen, de Barcika is felvidult már – nem úgy, mint számos mai gyászos elme, /a fene abba destruktív, defetista, ateista, bindenista, szemista, vagy – főleg – masinisza gondolkodásuknak! – ez utóbbiakat én találtam ki – de egy kis hazafisággal keverve az őszi vetésre biztos lehet hazai, vagy uniós pályázatot is nyerni.

A több havi levelező kurzust elnézve, pénzt nemigen...

Félek, hogy egyesek, még Hollywoodban is, rosszul olvasták a maják /azték/ok?/ ősi naplárát, nem a 2012-es év, hanem 2022. lesz az igazi megpróbáltatás éve.

Isten óvjon minket a nagy zivatároktól! Inkább gyakori záporokat adj, Uram! vagy inkább békebeli, rendszeres, csendes, még a nyitott ablakból is szemlélhető esőt! Na és, normális, nyugodtabb KORMÁNYZÁST! MEGÉLHETÉST. Mert mindenki túl akar élni... legalább még egy évet!

Az öreg diófánk

Hát igen! Horgászni, halat fogni jó dolog. Ez a diófa- amely akkor még életerős volt, mikor a kép készült, ma már csak szárad, öregszik, mint én - pedig sok megpucolásra szánt halat látott, tartott a bevert szögön . Azért osztom meg ezt a fényképet, hogy barátaimat biztassam: lám, az öreg diófának is van még árnyéka, van haszna, s - na legyen, közhelyként: - jó megpihenni alatta. A természetnél senki - még Tizianók, Raffaellók sem - festett szebb tájképet, az életnél - legyen az mikrobi is - senki sem talált ki nagyobb csodát. Vigyázzunk egymásra és a Földünkre! Ez azt jelenti, hogy még a kifogott halakra is csak szépen, büszkén és elismerően nézzünk...!

A mi kórházunkról...

Elgondolkodom. Mire való a Facebook? Magamutogatásra? Információcsereire vagy nélán átadásra, leplezésre, csalásra? Ismerős keresésére vagy otthagására?

Exhícionizmus, avagy csak önmegvalósítás a múltból?

Oldja meg a kérdéseket, - márpedig nagyon hülye kérdések - aki tudja. Másról beszéllek: a múlt fontos.

A Kazincbarcikai Kórházra méltán voltunk és vagyunk büszkéi! Az építmény város felé tornyosulása, az ott dolgozó orvosok és és nővérek megléte- lehetett szeretni s nem szeretni őket - Én magam sok, tekintélyes és ma már talán feledett kórházi dolgozóra emlékszem jó szívvel és ama doktoroknak kijáró -para nélküli- hálával:

Itt van rögtön Dr. Institóris főorvos Úr, aki megalapította a Szülészeti Főosztályt, - vagy a volt képviselő társam, Dr. Horváth Sándor főorvos úr, aki a legjobb traumatológus volt a megyében. Híres volt a belgyógyászati, a sebszét és nem feledkezhetem el dr. Szabó főorvosnőről sem a fil-otr- gégen.

Én még sokat beszélgettem - akkor, mint kórházi jogtanácsos, - hajjaj: ez is én voltam egykor! - dr. Tóth Judittal, - anezti és intenz. is volt szegény- a világ talán legkalandosabb életet élő mentőorvosával, meg Kasza úrral is. Uriember volt és maradt.

Még egy gondolat: mivel a kórház nemcsak orvosokból és nővérekéből áll: kívánom, hogy minden egészségügyi intézményben legyen egy L. Erika a munkaügyön, Gyöngyike a pénztárban, Manrika szakszervezetben.

Én nem vagyok politikus: dr. Trencsényi Erzsébet Igazgató Asszonyt is becsültem és... fogom is.

Kívánom, legyen kórházunkban egy olyan tisztesleges és megszolgált szakember- szakorvos gárda, mint pl. az én hosszú távú senior horgásztársam, nagyra becsült és elismert Váradi József dr, a most is oszlopos tagja kórházunknak.

Legyen a mi kórházunk a barcikaiaké, a betegeké és főként a gyógyítóké, akikben megbízunk!

Mert a betegek a kórházakba csak gyógyulni akarnának bemenni és nem ott meghalni!

Ünnepi beszéd ilyeneket is tudok, ha kell, ha nem...

Kedves ismerőseim és szimpatizánsok!

A Felsőbarcikaért Alapítvány ma tartotta 20. születésnapi rendezvényét. Szeretném közkinccsé tenni az ünnepi beszédemet, mert ez első sorban az alapítványért munkálkodókért szól. Íme:

20 éves a Felső-Barcikaért Alapítvány!
Hölgyeim és Uraim! Kedves Vendégek!

A régi sláger szerint: Nemcsak a 20 éveseké a világ! „Mi most mégis egy 20. születésnapját ünneplő Alapítványt, benne nemcsak egy társadalmi szervezetet, hanem egy Közösséget ünneplünk!

A születés óra eliekt 20 év történéseinek említése előtt – mivel a jog mellett filozófiát is elvégeztem – engedjenek meg rövid eszmeifuttatást: - Már a rendszerváltás előtt megkezdődött, azt követően felgyorsult a társadalmak atomizálása, azaz a hagyományos közösségek felbomlása.

Az „én házam, az én váram„ szlogen vált meghatározóvá. A családok is atomizálódtak, de a tradicionális közösségek, mint a faluközösség, az utcák lakóinak összefogása, a kalákkázás, a paraszti vagy munkás élethez kötődő egyletek is megszűntek, és ami még nem szűnt meg: megszűnőben van.

- Ezzel egyidejűleg, a másik oldalon és ezzel szinte párhuzamosan, egyre fokozódott az igény egyfajta közösséghez való tartozás, közösségi élet iránt.

- Ez a közösséghez való tartozás igénye, ennek szervezeti megalkotása vezetett lényegében a Felső-Barcikaért Alapítvány létrehozásához, amely 20 éves működése során bizonyította létevezetőségét. Nem vagyok bizonyos benne, de kevés ilyen idős alapítvány működik a városunkban, mint a miénk.

Az egymást váltó kuratóriumok és elnökeik jóvoltából felsorolni sem lehet a rendezvényeit, amelyben voltak gyermek- és felnőtt, műsoros és ezt nélkülöző rendezvények, szüreti- és batyas bálók, szalonmasztások, disznóölések és torok, bográcsfőző és süteményes versenyek, és hadd ne én mondjam tovább...

Szomorú emlék, de ténykérdés: a 2010. évi nagy árvíz utáni kárenyhítésben, a kártalanítások szétosztásában is közreműködött az

Alapítvány.

A magam részéről, mint Alapító, ezúton mondok köszönet Kazincbarcika Város Önkormányzatának, Képviselő-testületének, a területi Képviselőknak, az elmúlt 20 évben funkcionáló Polgármestereknek – köztük kiemelten is Sziitka Péter Polgármester Úrnak, s Klimon István Alpolgármester Úrnak is, - a polgármesteri hivatal érintett dolgozóinak az eddig nyújtott segítségért. Ez a segítség a jövőben is ráfér az Alapítványra, mivel a városrésztünk kulturális központja, a Táncsics Művelődési Ház első ránézésre is ugyancsak felújításra szorul.

Nem mehetünk el szó nélkül az Alapítvány megerősítésért és céljaiért dolgozó kuratórium elnökök, kuratóriumi tagok és önkéntes segítők áldozatos munkájának említése és megköszönése nélkül. Sajnos, vannak közöttük olyanok is, akik már nem érthették meg a mai ünnepséget: nyugodjanak békében!

A jövőre nézve remélem, hogy az Alapítványunk továbbra is célirányosan tevékenykedik, erősíti a közösségi szellemet, ápolja a város és városrész hagyományait, megszokott és újszerű rendezvények házigazdája lesz és még legalább 20 éven át sikeresen működik.

Ha nem is leszünk olyan híresek és gazdagok, mint a Soros Alapítvány, de bízom abban, mindig lesznek áldozatkész kurátorok, segítők, mindig lesz városi, társadalmi támogatás, és Kazincbarcikán, Felsőbarcikán is mindig lesz szóló és lesz lágy kenyér! Isten éltesse a 20. éves Felső-Barcikaért Alapítványt!

„Egy vérből valók vagyunk!”, avagy a véradók tisztelete

Kissé félve kezdek ehhez a témához, mert vannak pozitív és negatív élményeim is. Pedig a véradók megbecsülése közérdek lenne. Dicsekvés nélkül állítom, hogy amíg a rendszerből koromnál fogva ki nem zártak, rendszeres és számításon szerint legalább 90-100 alkalommal adtam vért. A ritkább, B negatív vércsoportba tartozom, állítólag igazi tatár őszám lehetett. Vagy ki tudja...

A 60. évadási jubileumról papírom is van. Nos, még annak idején a seregben kezdtem vért adni - akkor talán "jobban megérté", mivel 2 nap eltáv. járt érte. Az egyetemi évek alatt pedig mindig jól jött egy kis ösztöndíj kiegészítés. Ezek persze a nyilvántartás számára elvesztek. Barcikára kerülve aztán rendszeresen jártam, meg hívtak is. Emlékeznék még? A 30-szoros véradóknak vizitdíjat sem kellett fizetni..Én nemcsak a másokon való segítséget, hanem önös érdekeket is figyelembe vettem - de kiből nincs egy kis egoizmus?? -: állítólag a rendszeres véradás karban tartja a csontvelőben a vérképzőket.

A rendszerváltás előtti véradásokra szívesebben emlékszem, nemcsak azért, mert kaptunk egy üveg sört és egy szendvicset, hanem szívesebben is láttak minket a vérvételi ágyon, de előtte, utána is. Így volt ez a kórházunkban. Később, már az Egressyben, iparszerű lett minden, egyes esetekben szinte unottan és cinikusan fogadtak, s csak foghegyről vetették oda: köszönjük. Eléggé el nem ítéltető módon érzékeny főemlős vagyok, így ettől néha megsértődtem és cinikus megjegyzéseket is tettem.

Pedig, a vérben üzlet is van, nemzetközi vérkereskedelemtől hallani lehet...

A lényeg viszont az, hogy tisztelet a mai véradóknak és a véradó állomások azon dolgozóinak, akik becsülettel végzik munkájukat! Aki teheti, adjon vért! Mert hiszem, hogy szerte a világon valóban egy vérből valók vagyunk!

Munkalapú társadalom?!

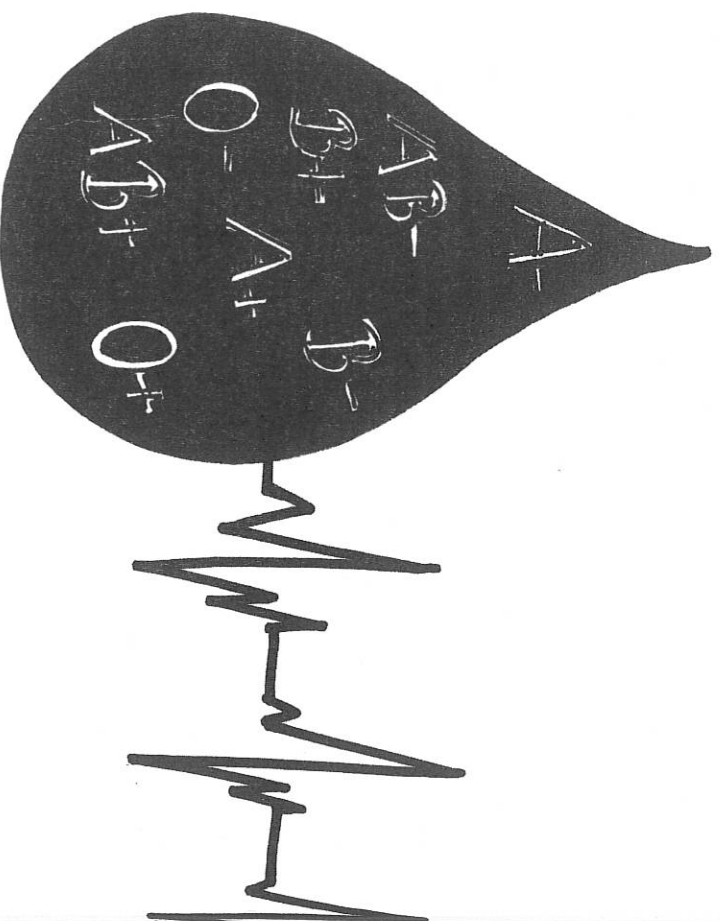
Bizonyára sokan vannak még rajtam kívül ilyen korú, kissé fizikailag már ernyedti izmú állampolgárok, mint én, akik nehezebben bírkóznak meg 6 m³ öles erdei tölgy, éger, vadcsereznye tűzifának való felfűtésével, falhasogatásával, mint mondjuk 20 évvel ezelőtt. Semmi gond, munkalapú társadalomban élünk, kertünk erre alkalmas embert, munkást, ha kell, nem leszünk garasosak. /lehete ezt a példát kertására, favágásra is színesíteni!/
Nos, ilyen vállalkozó magyar férfi hetedhet határon nincs - ebben a környezetben. Vannak mediatálók a helyi boltocsma előtt, akitől ilyen kérés csak mély lenézést váltana ki.

Manapság már nem találunk kőművest, burkolót, festőt, s valljuk be-
alig találunk motorkerékpár, kisérszerezőt is.

Pedig nem is erről akartam írni, hanem Galamb Józsefről, aki Henry Forddal együtt megalkotta minden idők legnépszerűbb autóját, a T-Modelt és a Bánki-Csonka-féle autóporlasztó feltalálásának körülményeiről.

A francba, még mindig van 4 m³ vágatlan tűzifám.

Ebben a munkalapú társadalomban tud valaki segíteni???

Fizetésnap, anno...

Emlékszik valaki ezekre a csúnya időkre?

Ide másolom:

Fizetésnap, anno... 1970-es évek.

Nálunk a BÁÉV-nél, így a villanyszerelőknél is havonta kétszer volt fizetés. Hó közepe felé, vagy inkább az első dekádban egy fizetési előleg, sacperkábé, úgy az alapbér 20-40 %-a, aztán a valódi pénz a hó végén – nem ám a másik hó elején, mint manapság, a többi, a beleértve akármit, így jutalmat is, levonást is.

Életem egy kevés, de meghatározó részét töltöttem a BÁÉV-nél, mint a „Szakma Ifjú Mestere”, villanyszerelő szakmunkás, - ezt nem kártyán, vetélkedőn nyertem - egyébként pedig, mint zöldfülű, a segédnél is kevésbé hasznos...

Nagy idők voltak akkor, de tényleg... Öt év alatt 400 ezer lakás épült, abba pedig mindbe villany kellett. Apám szerint a villanyszerelő úri foglalkozás, ezért is adott annak – én hülye fejfel tanár akartam lenni.

Mindegy, ő maradt ugyancsak a BÁÉV-nél minden nehézségek kezelője, s amire büszke vagyok: darus... Én ugyan nem másznék fel naponta háromszor 30 métert...

Az 1970-es évek elején azért én sem panaszkodhattam, mármint másokhoz, pl. éppen az előbb említett Apámhoz is képest sem, aki az én időmben csak betanított betonkeverős volt. Mert ugye volt 7 Ft/óra bérem, de mi nem loptuk a napot, teljesítményben dolgoztunk. Minden a brigádon - s micsoda különbségek voltak a brigádok között - a brigádvezetőn múlt.

Emlékszem, indult a házgyári lakásépítési program, az MM-fal vezetékelés, normarontás csúnya évtizede. Mi azért tanultunk, nem estünk bele Haraszti Miklós: Darabbér c. művi csapdájába, mert nem 240 %-ot, csak 112,34 %-ot teljesítettünk – legalábbis papíron, - így a főnököknek nem kellett normát módosítani.

Az előleg és a végfizetés napja mindig a hét utolsó munkanapjára esett, akkoriban szombat délig dolgoztunk: a művezető, vagy a vezető szerelő hozta ki Miskolcra Ozdra, a munkásszállásra. Oda volt az adress.

No, nem kocsival, vonattal jött, s nem is munkásszállásra, mert az egy lepra hely volt, - hatan is aludtunk 4 ágyon, hanem valami semleges helyre – park, - nem is emlékszem rá - cukrászda, stb. mert ki volt adva:

melősnak kocsmában fizetést átadni nem szabad. Helyes, az sem volt messze és a vonat indulása előtt volt egy brigád környi idő...

A pénzünk fehér borítékban, olyan cukros zacskó félében volt, indigós fizetési cédula volt mindegyikben, pontosabban – s nagyon lényeges - szalag. Mindent látni lehetett rajta, a feleségem ma is mondogatja, az volt az igazi szerelem és bizalom, amikor borítékban, szalaggal együtt így adtam át neki a fizetésem, s meg is tudta számolni – nem kellett sokat...

Fizettünk ám SZJA-t is, ha jól emlékszem 2 %-ot.

Levonták a TB-t, a szakszervezeti bélyeget, az SZTK-t, az OMB-t, - csak tudnám, mi volt az - cirka úgy a 3.240 Ft-os végfizetéből 143,50 Ft-ot. Hogy fel voltunk háborodva. Hát ezeknek már semmi sem elég... Szép napok voltak a fizetésnapok, az emberek szeme telve volt reménnyel, elképzeléssel, a pénz, a bankok azóta sem látott meta-morfózisával, mert ahová vitték, ott napokra, vagy talán egy egész hétre ráncokat tüntettek el és mosolyt csaltak elő.

Brúnó kutyám, az étékfogó...

Ismerőseim azt vetik a szememre, hogy én csak ilyen kis „színeseket” írok, semmi politika, világmegváltó gondolat, pl. mikor jönnek már az ufók, meg hogy mikor megyünk már a Marsra, amire nekem ugye elővételi jegyem is van, stb... csak a fecskemadár és horgászat, meg... na, de ezt tessék elolvasni... Ugye, a neten bárki bárkit kitörölthet...

Nos, Hofi Géza Tanár Úr mondta: minden politika, még a háziállat is, amit tesz és nem tesz, és... tesszem hozzá, és filozófia. Mert helyettünk teszi, vagy értünk...

Most például a sokáig méltatlanul mellőzött Brúnó kutyámról fogok írni, - ha nem tetszik valakinek, Isten az atyám, megmondom neki, de ide a lábát – csakúgy mint a postásunk be nem teszi.

És persze, nemcsak róla.

Rezsiválság és infláció, na meg a jövőre való felkészülés ideje van. Nemcsak fűteni, de enni is kell és mivel nagyon szeretjük a baracklekvárt, talán még Ákos és Domi unokáim is lenyalják a palacsintáról – Bianka nem, ő talán még két üvegből is kikanalazza – a feleségem az én eszmei és szervezési munkáimnak köszönhetően befőzött jó pár tíz üveg sárgabaracklekvárt.

És most jutottunk el a történet – lehet, hogy krimi lesz a vége? – kulcsszavához, ugyanis a sárgabarack mag az inka és gót Almos-könyvek szerint is cianid mérgező. /Csak megjegyzem, a francba is, ez is a bolsevista túlkapás volt a gyermekkoromban – ebből is látszik, hogy nagyon sanyarú volt! – nem került ilyen olvasmány a kezünkbe, s a Kossuth rádió sem mondta be félóránként, - hírek egy percben! – ne egyél barackmagot, mérgező, ásd el, stb... s így meg tudatlanul marokszám ettük!

Valószínűleg meg is lett az eredménye, csak tessék rám nézni, néha mégis vagyok, meg kopaszodom...

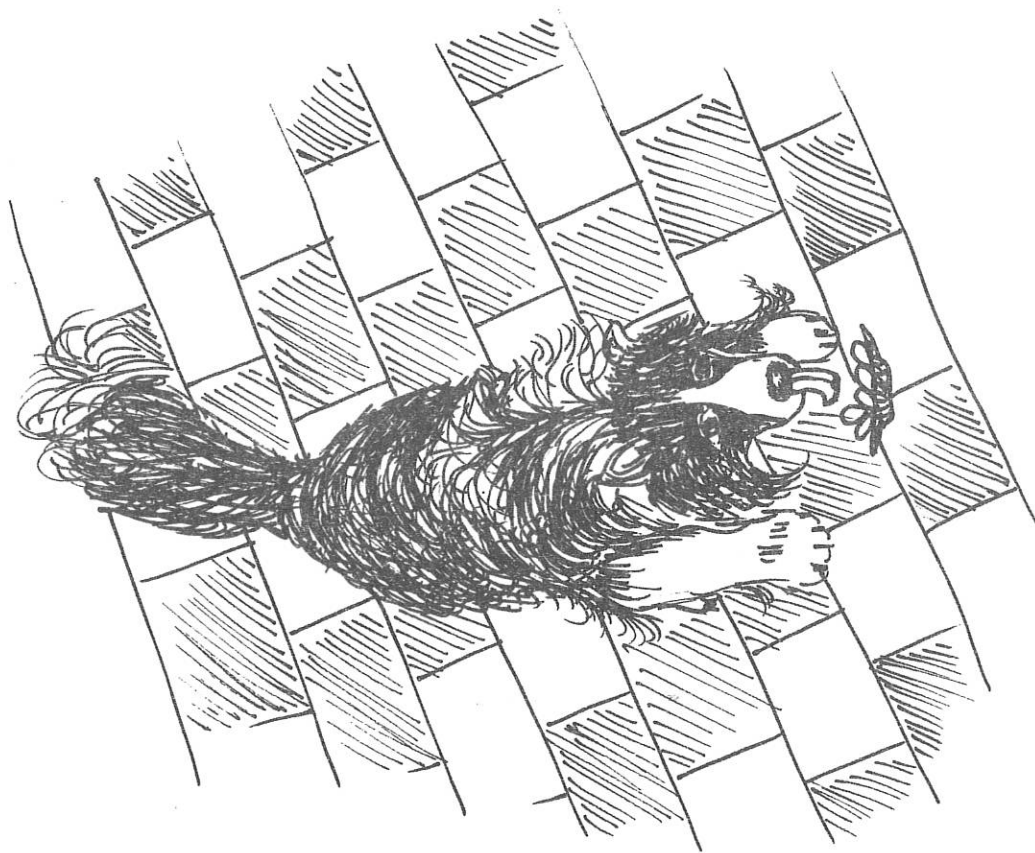
Nó, de vissza a barackmaghoz és a kutyáimhoz.

Kb. 10 dkg barackmagot sikerült kinyerem úgy 3/4-ed kg barackmagból – vigyázat, nem olyan értéktelen dologról van szó, mert a netes kofák nagyon drágára srófolták – le is raktam egy tálkában a teraszra és végre töltöttem egy pohár sört. Kár volt... Kis oda nem figyelés, s mit látok, a Brúnó kutyám jóízűen habzsolja a frissen tört magjaimat. Ez nagyon barátságatlan tett volt, még sóriyást is abba hagytam, mert ez akár casus belli is lehetne, - megkötöm éjszakára! – de azért a neki szánt

polfon előtt elgondolkodtam: mégiscsak így van ez jól, ha az én étékfogó kutyámnak semmi baja nem lesz, akkor én is kérhetem a feleségem, hogy ugyan szójjá már az egyik – későbbiekben tervezett – sütit egy marék pörkölt barackmaggal.

Angol – magyar foci

Sokak számára meglepő, de számunkra örömteli volt látni, hogy a magyar futballválogatott a sportág őshazájában 4-0-ra szinte leiskolázta az angolokat. Láttuk, jó kis válogatott ez, technikásak, jól fedezik a labdát és bírják a 90 perceket is. No, persze, gólokat rúgnak... Ugyanakkor eszembe jut egy híres angol focista, talán Garry Linecker mondata, ennek csak a lényegét ismertetem: „A futballban csak azt látom, hogy mérkőzésről mérkőzésre 22 ember kerget egy labdát, aztán a végén a németek győznek!”

Csak a zene...

Már korábban is céloztam rá, hogy magam fajtájú idősebb értelmiségi és nyugalomra vágyó magyar ember a tévén csak tudományos csatornákat néz, ezt nélkülözve a véleménye megőrzőjeként pedig - ha nincs oda a könnyű műfajért és a sziasziasávókcsejajokakárkivagy-tegezlek stílusért - vagy Bartók, vagy Dankó rádiót hallgat. /Csak azok a fránya, együgyű, másoknak pénzárcra nyitogató, engem riasztó hirdetések ne lennének./

Így teszek én is, s mint szenvedélyes, de ez évben is sikerekben nem bővelkedő horgász, a Dankó rádiót részesítem előnyben... Mert ugye magyar ponty magyar zenére kap...

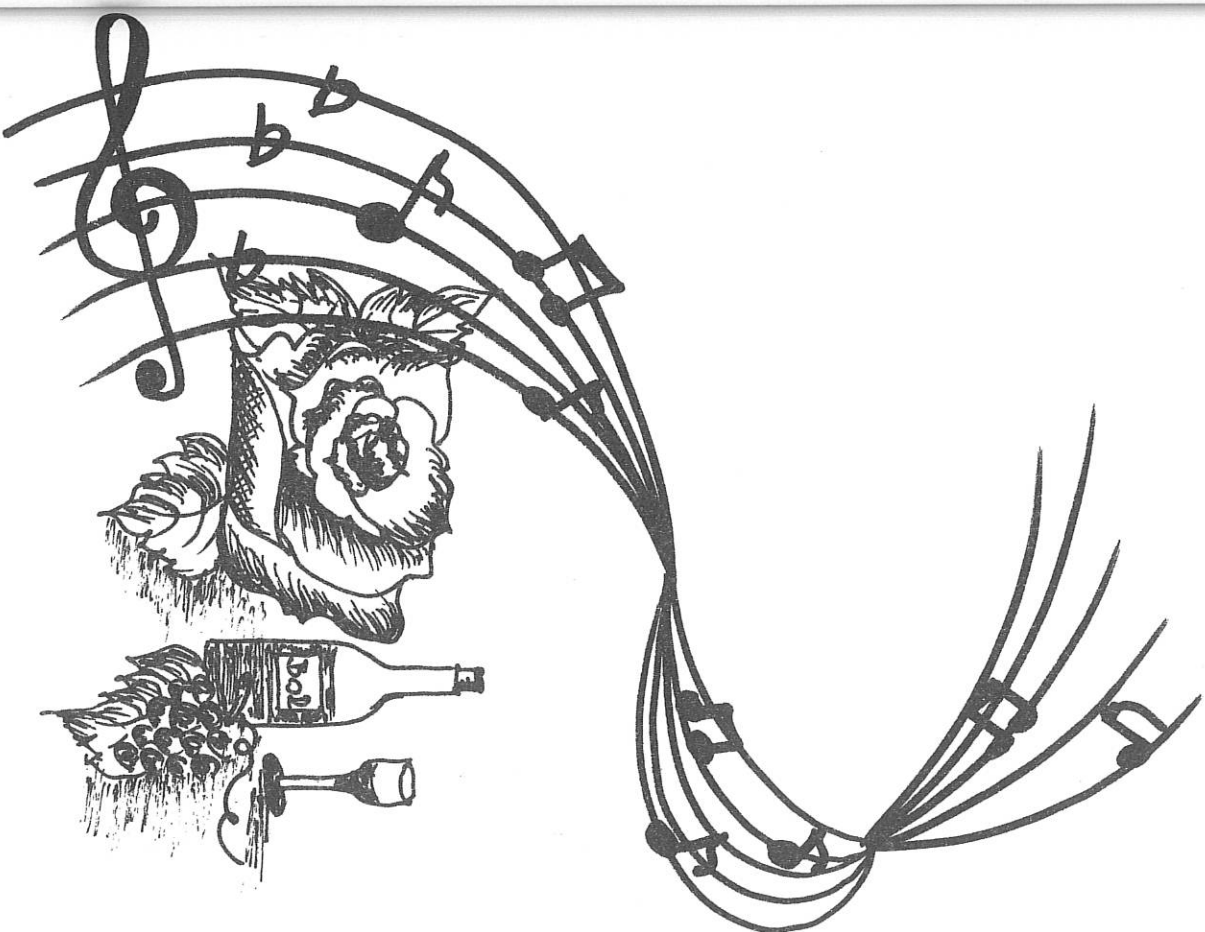
Ahogy ott merengek a két mozdulatlan bot között és hallgatom a csodás magyar nótákat, - mert azért szépek - azért belém nyilallt valami, a hiány: ezeket a nótákat, népdalokat, de műdalokat is annak idején - főként, amikor először megírták, sőt, lehet, hogy amikor bemutatták, közönség elé vitték, nem a Szerzői Jogvédő Irodának írták, nem pénzért, hanem egy hangulat, egy életérzés bújít meg mögötte. Mert ezek szívből jöttek, szívnek szóltak.

Annak idején az emberek tudtak és szerettek MÚLATNI! Kövezenek meg, ha nem így volt, s másként emlékszik!

Mert mulatás nem nótázás, nem ajvékolás, nem részeg farkasvontó kivagyiság, vagy, ami manapság szokás: mesterséges lagzizás... Még Móricz regényeiben sem... Mert igaz, mi sem élhetünk muzsikaszó nélkül... De az legyen természetes...

Hallgassuk csak meg Jávor Pált, Bilicsi Tivadart, Kiss Manyit, Mezei Máriát, Bessenyei Ferencet, Latinovitsot stb, s a méltatlanul feledett Szelezky Zitát, Karády Katalint: bármely nótás kedvű és mulatni tudó színészünket /kedvencem: Gózon Gyula/ az ő archív felvételüket... Szívbe markoló és szívet melengető minden nótájuk, hangfelvételük... Igen, ilyen a szép magyar nóta, ilyen a szép, eredeti magyar népdal, ilyen jelköllete lehetne a magyar embereknek...

De jó lenne még egyszer egy jó baráti körben, kis szeretetben egyet mulatni - csak úgy, jó énekhang nélkül, akár szalonspiccesen is...

BEN-HUR

Tegnap láttam az egyik kereskedelmi csatornán régóta kedvenc filmémnyem, a Ben-Hur 2016-ban készült filmváltozatát. Mit mondjak: az 1959-es, 11 - Oscar-díjat kapott, Willy Wyler rendezte, Charlton Heston emlékezetes alakításával és Rózsa Miklós zenéjével készült Ben-Hur jobban tetszett. Pedig a sztori, a főbb jelenetek nagyjából azonosak, sőt - a nagy vallási kiegyezés propagálására - az újabb változatban Messala meg sem hal, sőt, érzélgős jelenetben kibékül Jüda Ben-Hurral és együtt lovagolnak - feltehetőleg a Negev-sivatag egyik kibuca környékén.

Persze, mindkét filmet meg kell nézni, de amíg a Wyler rendezte alkotás a filmtörténet kitörölhetetlen része lett, úgy a modern változat nem valószínű, hogy hasonló díjesőben részesül. Nem kell jósnak lennem: feledésbe merül.

Isteni színjáték

Ebben az évben emlékezhetnénk - ha volna rá idő és ember - a középkor egyik legnagyobb költőjére, DANTE ALIGHIERI-re, a Divine Comedia /Isteni színjáték/ szerzője halálának 700-ik évfordulójára. Valahogy valakik megfedkeztek róla... Firenzében született, Ragusában halt meg. Részt vett a ghibellinek és a guelfek háborújában /ő maga fehér guelf volt, mert a pártszakadás ott is ismert volt/, politikai szerepet is vállalt, de aztán a fekete guelfek megpuccsolták, száműzték. Maga a világhírű műve eleinte csak a "Comedia" nevet viselte, aztán, mikor halála után másolásokkal terjedni kezdett, a másik író óriás, Boccaccio látta el a "Divine" jelzővel.

A műben a költőt korábbi szerelme, Beatrice és a cisztercita rend alapító apátja kalauzolja az ismerőseit is felismerő Inferno /Pokol/, a Purgatorio /Purgatórium/ és a Paradiso /Paradicsom/ labirintusaiban. Többet nem kívánok róla írni, mert már megkaptam, hogy ezen a felületen is csak össze-vissza írogatok, ráadásul érdektelen dolgokról. Nos, aki másként gondolja, vegye csak még egyszer kézbe a kötetet, nem bánja meg...

Dante nagy költő volt, s ezt nemcsak az olaszok tudják ! Itt, nálunk, ugye, a világ közepén, egyre kevesebben...

Filmekről... MEPHISTO

Tessék, valaki megint nem figyelt eléggé, s az állami Duna World-ön – igaz, csak éjfél körül – vetítették Szabó István 1981-ben készített, rendezett Mephisto c. filmjét, amely közismerten – igaz, régebbi – önkényuralmi rendszer jellemzőit jeleníti meg a nácik hatalomra kerülését megelőző csirázása és lombosodása éveiben.

Nekem már a premiert követően is tetszett – csak akkor valahogy nem értettem meg mindent! – s most is, nem véletlenül kapott Cannes-ban még 1981-ben fődíjat, majd 1982-ben a legjobb idegen nyelvű film Oscar-díját nyerte el.

Maga a film Klaus Mann regénye alapján készült – vaj' h ki olvas manapság a Mann testvérektől könyvet? – főszereplője a hamburgi, majd berlini színész-zseni, Hendrik Höfgen /Klaus Maria Brandauer zseniális alakításában/, de külön díjazott lett Rolf Hoppe tábornok alakítása is /kevés történelmi ismerettel is megfejtethető, hogy a kábszerfüggővé lett Hermann Göring, légimarsall bujkál az egyenruha mögött./

Szóval, nem bántam meg, hogy rossz alvó vagyok, ezt a filmet sokaknak, sokszor meg kellene nézni... Mert sajnos a régi és jól bevált receptek nem változtak.

Ady Endre historikus éneke

Így diószedés közben sok minden jár a fejemben: például az, hogy egyrészt milyen sok itt a fertőzött dió, csak dzsuvajával esik a földre, a kezem már olyan zöld, mint egy Mars-lakóé.

Szilva sem lett elég, a szőlőt meg valószínűleg rosszul metsztetem, a birsalma meg nem kell, még a szomszédoknak sem, mert állítólag drága a pálinkafőzés. Ilyen természetrajz után meg azon elmélkedek, hogy hál' Istennek Magyarországon vannak azért nagyon boldog emberek, sőt, ember-csoportok, így rögtön a napi győztes kormánypártiaink és a nagyon - kevésse győztes ellenzékieink, - akik minden nap megívják a maguk harcát, kihasználnak minden szófordulatot, karakter-igazást, jelzős szerkezetet, s másnap új lendületet is vesznek.

A vesztesek meg mi vagyunk ugye, - mert győztesek ugye nem? - pár millióan, akik csak sokszor nézünk a mi a vámosi mozinkban. Belegondolunk: nyugodtan szeretnénk élni, nem harcolunk, nem kommentálunk, nem politizálunk, már az elénk vágó Lexust vezető édesanyját sem szidjuk, lassítunk, kiállunk a legközelebbi parkolóba, elszívunk egy cigit. Dolgozunk, - még bírjuk egy kicsit - barátaink, rokonaink is alig, de az ellenségeink is fogyatkoznak - ha voltak. Szedjük fel a diót, az almát, tegyük el jövőre, jó lesz az unokáknak. Vigasztalásul talán jöjjön egy kis Ady Endre a múlt század elejéről, milyen furcsa; hogy így érzett? Mi azt tudjuk, miről beszél...

Ady Endre - Történelmi lecke fiúknak

Hódították ez országot
Derek, lelkes, úri szittyák,
Jöttevői szegény népnek:
Iskolában így taníjták.
De nem így volt ezer évig,
Munkás embert ág is húzta,
Egy-két ezer úr kööltte
Millió jobbágyát gúzsba.
Magyarország dúis ország volt,
Van termése, kincse, vadja,
De amit a bús nép szerzett,
Víg uraság zsebre rakja.
Csak a gazdag, csak a zsarnok

Élt föl minden földi jókat.
Megláncolták, butították
A dolgozó milliókat.
Ma már a szívek bátrabbak,
Sápadtak a gyermek-orcák,
Ha összeszakad Ég és Föld,
Mégis más lesz Magyarország.
Ez az ország mindnyájunké,
Hol bilincset urak vernek:
Háborura készüljön föl
Minden sápadt munkás-gyermek.
Van e földnek áldott Napja,
Pirosító levegője
És ha lefogja az úr-had,
Munkával elveszűk tőle.
Föl, gyermekek, tanulásra,
Háborura, egészségre:
Ti lesztek majd e rab ország
Megváltott és boldog népe.

Iskola a határon, a mai olvasni ajánlottakon is túl

Itt és most egy kicsit visszafelé haladunk az időben. Ez sok mindenne, így olvasási szokásainkra is igaz lehet. Legalábbis az esetemben.

Elhatároztam, hogy újra előveszem kamasz - és ifjúkorom kedvenc könyveit, így került kezembe Ottlik Géza: Iskola a határon c. klasszikusa. Sokan olvashatták, még többen magasztalták, akkoriban nekem is tetszett. Most, hogy végeztem vele - napokig tartott! - már nem merek ilyen egyértelműen nyilatkozni róla. Nehéz olvasmány - nem is nagyon olvasmányos! - s kicsit távol került tőlünk a Kőszegi Kadétskola poroszos, k.u.k - ás, világa. Persze, én is voltam katona, „kalocsai fiú”, nálunk is packáztak a kiképző őrmesterek, szívtattak, csicskázattak s mi is megtanultunk egy-két dolgot sumákolunk, umbuldáztunk, un. bajtársi zoknilopásokban vettünk részt éjszakánként, stb. és persze alakultak barátságok is. De azért az már más világ volt!

Mindenesetre, ez az Ottlik-könyv még most is etalon, aki teheti, forgassa...

Fogadok, hogy az iskolákban már nem szerepel a kötelezők között...

Gondolatok a kultúra napjáról...

Ugyebár, - mindenki tudja -, hogy immár éveken át minden január 22-én ünnepeljük a Magyar Kultúra Napját, mivel ezen naptári napon fejezte be Kőlcsey Ferenc a Himnusz-t. Nemcsak a könyveknek, a verseknek is megvan a maguk sorsa, amit az a polémia is bizonyít, ami a „második magyar imádságunk”, Vörösmarty Szózatának megírása után kezdődött, s folyt évtizedeken keresztül.

A történetet nem én találtam ki: hiteles egyházi újságban olvastam róla. Mert ugye a magyarság egységes nemzet, vallás- és egyéb háborúk, belviszályok sosem szabdalták, - legfeljebb bálókban, kocsmákban, de eme két vers kapcsán - s nemcsak ezen okból! - az irodalmi korifeusok rögtön két pártra szakadtak: A Himnusz-t a protestánsok, a Szózatot pedig az erre adott katolikusok fennkölt válaszának, imádságának tartották.

Az is tény, hogy egyes társadalmi rendszerek próbálták negligálni a Himnusz-t, állítólag Rákosi Mátyásnak sem tetszett, újat akart és egy „modern” nemzeti költemény megírására magát Illyés Gyulát, a megzenésítésére pedig Kodály Zoltánt is felkérte. Mindkettő nemet mondott.

Most már csak azt kellene elérni, hogy minden magyar ember ugyanazt értsen és érezze, s mikor ünnepélyesen felcsendülnek a fenti két vers dallamai és legalább a versek nemcsak két első sorait, hanem az első szakaszok szövegét is tudják.

Kölcsey Ferike

Ne hamarkodjanak, nem leszek tiszteletlen a költőóriásunkkal szemben!

Lehetünk híresek, de előtte azért tanuljunk!

Mindenki rájön egyszer és tapasztalni is fogja: az Ember olyan lábtörlőben is megbotolhat, ami eredetileg nem is az ő lába előtt hevert, lábtörlőbe születt, vagy csak belebotlott...

Így van ez a dicsőséggel is...

Kölcsey Ferenc, a Himnusz koszorús költője, sok politikai pamflett írója testileg kissé sérült volt, az egyik szemére állítólag nem is látott.

A szülei sem jósoltak neki nagy karriert.

Kamaszkorában felvételizett, ha jól emlékszem, egy nagyhírű debreceni kollégiumba, persze, ahogy illett, latin nyelven.

A vizsgabiztosok már akkor is rafináltak voltak, talán egy cicerói körmondatot tettek fel: aki ismeri a latin nyelv rejtelmét, tudhatja, hogy ezek eléggé kétértelműek, de Kölcsey Ferike megválaszolta, lefordította.

A Domine Rector spectabilis doctore etc. elámult és megkérdezte

-Amice, tud még ilyen kifejezéseket?

Szó, ami szó, Kölcsey Ferenc - így mondja fáma és a rossznyelvek is - odafordult a bizottság elé, s kissé selypítve azt mondta:

-Igen, még vagy százat.

Felvették, aztán diétai követ, költő lett. Megírta a Himnuszt.

Kölcsey Ferike okos kisfiú volt, de Kölcsey Ferenc még bölcsőbb és bár - állítólag elég magának való volt- néhány versével belépett az irodalmi halhatatlanságba...

Nem sokat írni, - se prózát, se verset, csak keveset, de maradandót, évszázadokra szólót.

Tömörkény István

Egy méltatlanul feledésbe ment íróra, Tömörkény Istvánra szeretném felhívni a figyelmet. Szeged környékén, Makón talán még emlékeznek rá, talán még olvassák is elbeszéléseit, de a mai korban már nem illik szóba hozni nevét, a munkásságát.

Pedig talán Trianont is jobban megértенénk általa. Vagy a szívszorító magyar valóságot, amely a XX. század elején jellemezte az országot, a széthullóban lévő valóságot, amely XX.sz. elején jellemezte az országot, a széthullóban lévő valóságot, a széthullóban lévő Monarchiát. Ajánlom figyelmükbe a "Így voltrendelve" c. novellaskötetet.

Egy igazi színész

Egy könyv került a kezembe: Mezei Mária: Vallomástöredékek. Kiadta: A Református Zsinati Iroda, 1983-ban. Látnám, talán mégsem volt az a diktatúra olyan kemény?....

Mezei Mária nagy színész nő volt, de már életét, szerepeit is homályosítja az idő és feledés. 1909-ben született Kecskeméten - édesanyja születése után pár nappal meghalt -, Szegeden járt középiskolába, majd egyetemre - büszkeséggel írom le: először a jogra vettek fel - majd később bölcsész, illetve - mert erre volt predesztinálva. színész, Nagy Színész nő lett. Többek között Csehov: Három nővérben alakított emlékezetesen. A két világháború között és utána is számtalan filmben, tévéjátékban szerepelt: ő volt sokak által szeretett "mindenki Mezei Mária". Pedig sokat betegeskedett, operálhatatlan vesekőve volt, éveket élt oxigénpalackkal a lakásában. Találkozott csaknem minden XX. századi klasszikus íróval, - Márai Sándorral talán közelebbi kapcsolatba is került -, költővel, színésszel. Latinovitscsal lelki jóbarátok voltak, halála nagyon megviselte. Mindent tudott az emberi lélekről és azt hitelesen adta tovább. En nagyon szerettem azt is, amikor népdalokat énekelt. 1983-ban, Budakeszin érte a halál. Utolsó nyilvános fellépése 1980-ban volt a Veszprémi TV Fesztivál díktációs-ján, ahol már nagy betegen elmondhatta Babits: Zsoltár gyermekhangra c. versét, amelyet talán saját ars poeticájának is tartott. Sajnálom, hogy mostanában kevés felvételét látjuk, pedig ő aztán tényleg egy ízig-vérig polgári lány volt!

A közmédiáról

Akár igaz is lehet; mert az újra működő Jereváni rádióban hallottam: Mandinka és Maszaj Harcosok egészen különleges tudományos eseti bizottsága - amelyet korábban már az ENSZ Antimédia és Faknews Albizottsága is a támogatásáról biztosított - megállapította, hogy bármely közmédia 5 perces hallgatása, nézése minimálisan napi 10 perccel rövidíti meg az életünket. Családi hírek, események továbbítására pedig csak a dobols kisbíró intézmény visszaállítását, vagy - bérköltség megtakarítása okán - a füstjelzések újra bevezetését javasolja. Szóba jöhet még a morzézés és a szikratávíró újbóli feltalálása.

A magyarországi médiafüggőknek is egyelőre csak a Bartók és Dankó rádiók hallgatását, illetve az ál / vagy tudományos jellegű tv -csatornák eseténként nézését ajánlja - vigyázat: hírek idején a készülékek lehalkítandók!

Az albizottság külön - akár PhD-dolgozatnak is beillő - fejezetet szánt az ún. kommentekre, amelyek köztudottan csak kormányoldalról és egy kolostorban működő bizottság által előre cenzúrált szövegekből állhatnak, de emellett igen jól fizetnek.

A kiválasztott és magukat független szakértőket foglalkoztató , a közönség előtt csak ritkán, naponta 10-12-szer szereplő 2-3 alapítvány megmondó embereire érdemes odafigyelni.

Ugyanis jó matematikai példával is szolgálnak: meg lehet tanulni a köbgyökvonás alapjait.

Az ún. ellenzéki médiával is vigyázni kell, mert minden mondatuk alá támasztja az általam nagyra becsült volt ügyész kollégám, Szabó Sanyi bácsi kőbe kívánczó szavait: „Sz@rt ér a harag hatalom nélkül!”

Politikusokról

Egy okos politikus, S. Freud után szabadon:

Elnök: Tisztelt Képviselőtársak! Nagyon sok kényes kérdés van napirenden. Megállapítom, hogy határozatképesek vagyunk. Az ülést ezennel bezárom.

Életfilozófiai töredék Fr. Nitschétől:

Aki sokaig bámul a Semmibe, az előbb-utóbb visszanéz rá!

Humoristákról... *Hofi Géza emlékére*

Nem tudom, ki mint van vele, de ezen szomorú napokban is szívesen hallgatom Hofi Gézát, a volt és legnagyobb magyar filozófus-humoristát... Olvastam a könyvben megjelent monológjait is, amelyek alapjául szolgáltak a mai napig aktuális „hofnálíaknak” de az már nem olyan, mint előben... Próbálják ki.

Hofi – csakúgy, mint az élet – ismételtetetlen, szókimondása kortalan.

Humoristákról *az újak...*

Napjainkban talán az Aradi-Varga kettőst - és korábbi időszakában előadottak miatt ide sorolva - Kóhalmi Zoltánt tartom színvonalasnak. Ritkák a jó párosok: Stan és Pan, Hacsek és Sajó stb., de Aradi Tibor és Varga Ferenc József-jól kiegészítik egymást, jó színészek, jó énekesek, eredeti humoruk sokunknak okoz örömet.

Ha nem magyarok lennének - hiába, nem vagyunk világnyelv, lassan a magyarság is rajta lesz a veszélyeztetett fajok listáján ! - már Hollywood deszkáit /bocs: szönyegeit/ koptatnák.

Így volt ez régen is sok magyar tehetséggel - ne áltassuk magunkat ! Az is igaz, hogy az echte magyar humor csak magyarul élvezhető, a németek már azon is röhögnek, ha valakinek kiesik a sörös krigli a kezéből, az angolok meg bárkin, aki skótnak, vagy franciának mondja magát...

A sógor igazsága

Kedvenc sógorom - már csak egy van ! - írta, hogy az általam a Facebookon alkalmazott, kissé TIT-es módszer a történelem és irodalom emlékeinek felidézése már elavult módszer. Mert a kutyá sem kíváncsi rá. Igaza lehet.

De hát egy közirónak - aminek tartom magam - Kazincbarcikán sok lehetősége nem marad. Nincs már KÖZÉLET, a COLOR-ba pedig nemigen kerülök be, mert sem járdákat, sportpályákat, sem kitüntetések, 101 éves városalakóknak virágcsokrot nem szoktam átadni.

Nos, most éppen az elmúlt 40 év egyik ikonikus írójáról, szociográfusról, megmondó emberéről, ponyvaiírójáról, botrány-hősről - tessék választani ! - Végh Antalról szeretnék pár szót írni.

Kosztolányi Dezső állítólag így kezdte a színikritikáit: nekem tetszett, /nem tetszett...

Végh Antal a maga idejében nekem tetszett. Most is becsülöm. Megírta az akkori Valóságban - hol vannak már ilyen irodalmi folyóiratok??? - az " Állóvíz" c. eposzát, a szabolcsi Penészlekről, s erre kitiltották a megyéből is. Darvas József írószövetségi elnöknek kellett megvédenie. Aztán jött az emlékezetes Gyógyíthatatlan, -ugye emlékeznek, mexikói 6-0 a szovjetek ellen.

Még jó, hogy meszesgödörbe nem dőngölték.

Aztán persze kissé showman lett, de azért én most is összeszoruló szívvel olvasom a Galamb és béka c. könyvét.

Egy közirónak tanulni kell a sorsából: sic transit gloria mundi.

Sors-és kortársak

Az ember társadalmi lény -hadd ne beszéljünk most a biológiai fejlődésről! - s az élete során, mármint a rosszabb szociológusok szerint is - de élethelyzete és lakókörnyezete is differenciálja - legalább 5-10 ezer emberrel kerül közelebbi, azaz legalább egy órá, vagy egy-többnapos kapcsolatba. Tehát olyan ismerősök, akik egymásnak mondanak valamit, szívességet, vagy kárt tesznek a másikban-megmaradnak az emlékezetben. Ez a szám szerintem száz alá is csökkenhet.

De maradjunk csak a pozitívumoknál. Mostanság arra gondolok, hogy ezen futó, vagy tartós kapcsolatok után tudtuk-e értékelni a másikat? Az ellenséget felejtsük el, bár az akkori gyűlöletet is békévé oldja az emlékezés...

De megköszöntük-e azoknak akik legalább egy szó, egy tett erejéig jók voltak hozzánk ? Értékeljük-e akkor, vagy másnap, mit tettek értünk? Bizonyára nem. S ez örök adósságunk marad - nemcsak szüleinkkel, rokonságunkkal, de a ma már ki tudja élő-halott idegenekkel szemben is. Akkor nem voltak idegenek, akkor közel voltunk... Akinek nem tudtam megköszönni, amit kellett volna, ezúton pótolom... Sajnos, nem sokat ér!

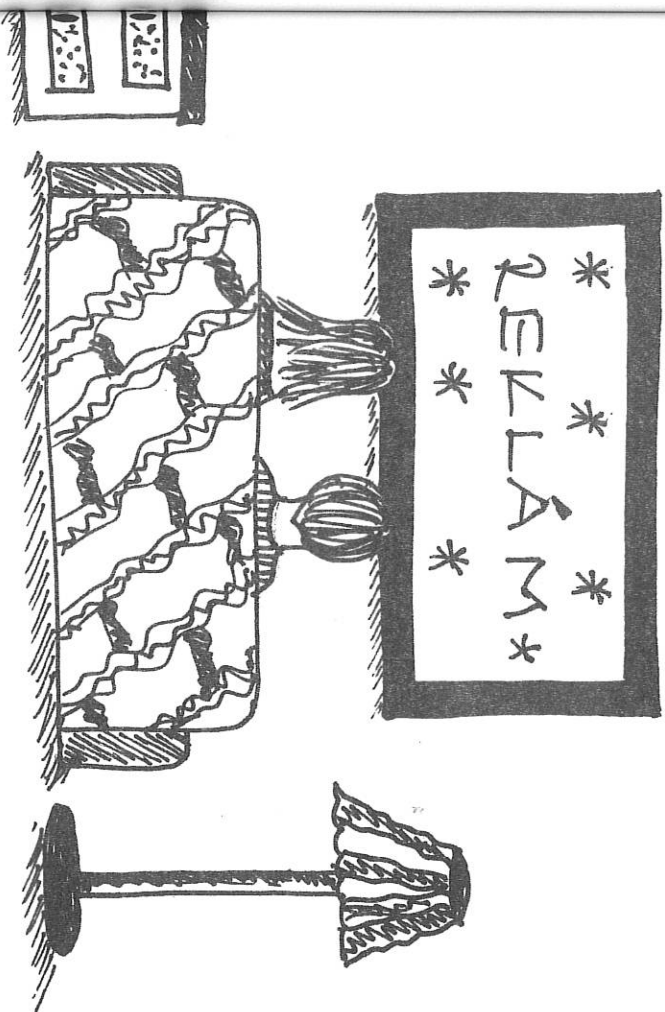
REKLÁM /G/ ÜGYNÖKÖK

Eddig is dühített - gondolom másokat is! - hogy ma már nagyon ritkán lehetett végignézni egy-egy filmet a tv-csatornákon reklám nélkül. Még a tudományos jellegű adásokat is megszakították a különféle körömgomba, hátfájás, pisilési, kakálási zavarok enyhítésére ajánlott gyógyszerhirdetések. Van ott pénz dögvél... Bátoran és bánaatosan konstatáljuk: ide is elérkezett a „Tiszta Amerika!”

Mert ugyan kinek nincs valami nyavalyája? Csak ezt szedd, csak ezt kencefcéld, csak ez az elixír...

Most meg mit találtak ki, mit látok? Minden hirdetés előtt felszólítanak, hogy reklám következik, megtekintése 12 éven aluliaknak nem ajánlott, a gyerekek mehet a konyhába, udvarra stb. és aztán nyomják is ezerral. Mert a cél csak az lehet, hogy te, ő, vagy még az címlapképű hölgy is csak egy beteges ember, csak ők tudnak rájta, rájta, a világon mindenkin segíteni. 12 év alatt tehát nem ajánlott a reklámmézés. Felette viszont kötelező?

Nesze neked, magyar tv-néző!

Vissza a múltba RUBICON - K.u.K.

Ebben az ambivalens hangulatban – olvastam valahol – szeretném idézni, hogy a történelem egyáltalán nem ismétli magát, csak a rossz megoldásokra jóval több rímert talál, mint a jókra. Az igazi, valódi és ekként tált történelem viszont lehet tanítómester, sőt lehet vigasztaló szerető is.

Megjelent a RUBICON „Dualizmus, modernizáció- felzárkózás” c. 2022. 1-4. száma. Már mos most jelzem, nem könnyű olvasmány, mert ezt a számot valahogy realista történészek írták. Meg szó van benne egy csaknem tiltott – régen úgy hívták „C- anyag” – elemzésről Ukrajnáról is. Aki elolvassa, tegye félre első benyomását: a kiegyezés, a K.U.K. világa, Magyarország felvirágzása és európaisága, ahhoz közelítése csak talmi, csalóka, lehet, nem igaz, bár én csodálom, mert ugye még Ady Endre is – ez a rebellis – leírhatta, hogy a Magyar ugaron gázol és nekünk tényleg csak Mohács kell. A magyart az Isten csak verje, verje... Hát, verte is eleget.

Emellett kicsoda értékek születtek ebben az időszakban, festők, költők, mérnökök, ügyvédek, akár még politikusok is.

Nem vagyok a NAT ügynöke, de ezt a kiadványt 14-23 éves korig kötelező olvasmánynak tenném.

Most biztos rosszat tettem a Rubicon szerkesztőségének...

RUBICON - a lengyelek

Újabb jó hírrel szolgálhatok a történelem kedvelőinek: megjelent a RUBICON 2021/7. száma. Egyetlen témakört próbál elemezni, amely egyébként képtelen vállalkozás: s ez is a címe: Lengyelország.

Jól ismert a mondás: a szomszédom szomszédja jó barátom. Lengyelországra és Magyarországra ez nem teljesen igaz, mert voltak közös határaink is és közös királyaink is. / mondjuk, nem ők voltak a legnagyobbak, de Báthory Istvánt, Jagellókat, a Piastokat, így Ulászlót, Jadviga királynőt sokan tisztelik. Sokan olvastuk Sienkiewicz történelmi regényeit a német lovagrend elleni csatákról, a lengyel szabadságharcosokról...

Meg aztán sok közös vonásunk van: mindkét országot legalább egyszer három részre osztották, mindkét ország függetlenségét a német és orosz uralkodók tiporták, nemcsak egyszer és mindkettőnknek van érzelmi töltete az elvesztett korábbi országrészekre és nem utolsó sorban: mindkét ország küzdött és küzd a nagyhatalmi befolyások ellen. Ami különbség: a lengyelek sohasem feledik Katynt, mi viszont Paskiewicz 1949-es hadjárata óta is /minő firtora a sorsnak: lengyel volt a lelkem, a cári főparancsnok/ újra barátkozunk az orosz cárok utódaival. Igaz, ezzel kezdtem: a szomszédom /Ukrajna/ szomszédja /Russia/ már lehet a barátom is... Egyébként is, egyesek szerint az ukránok csak kisoroszkok, végvári /krajinai/ oroszok.

Azért olvassák el a Rubicon, ezt a hasznos tanulmánygyűjteményt...

RUBICON - birodalmak

Így, 70 évesen is kötelességem felhívni ismerőseim figyelmét, hogy a történelemből nemcsak azért kell tanulni, mert bizonyos dolgai megismélődhetnek, hanem azért is, mert látszik, milyen antihumánus és elkésztő, mégis azt tanítja: a múlt szép, a jelenről nem beszélünk, a jövő pedig hál' Istennek, még ismeretlen...

Megjelent Magyarországon talán egyetlen "public and government" történelmi folyóiratának, azaz Rubiconnak 2021/5-6. száma. Címe: BÍRODALMAK.

/Úristen, de sajnálom a HISTORIA megszűnését!/
Vannak benne - mármint a legújabb lapszámokban - érdekes, alaposan

tudományos cikkek, - néhány kissé -pl. a kínai birodalomról szóló - kissé aktualizáltan célirányos. Mert a kínaiak a barátaink - persze kolonizálni akarnak ők is...

Nekem az oszmán, görög és persze a római birodalomról szóló cikkek tetszett, de a többit is azért el kell olvasni, mert pl. az amerikai birodalomról szóló cikk nekünk igen, de egy Yale Egyetemre járónak nem egészen érdekes és elfogadható okfejtésekkel van tele.

Olvasni jó és olcsó mulatság... Nem olyan drága, csak két korsó sör ára, vegyék meg, ha tehetik...

RUBICON - ezer esztendő

Megjelent a RUBICON c. kiadvány legújabb száma: „Ezer esztendő Az Árpádoktól Kádáréig” címmel. Sokaknak érdemes lenne lapozgatni! Most csak szemezgetek: kevesen tudják, hogy az 1848-ban alakult, többször átszervezett Felelős Minisztérium - minden idők legjobb kormányai - két tagja is Borsod megyei születésű: Mint közsímet, és az általam kedvelt történész, Katona Tamás is írja, Kossuth Lajos Monokon, még az utóbbi időben talán méltatlanul mellőzött Szemere Bertalan 1812-ben Vatta községben született és 1869. január 18. napján egy pesti ideggyógyintézetben halt meg. 1849-ben, a debreceni trónfosztás után már kormányzó. A francia emigrációban anyagilag és szellemileg is teljesen összeomlott, majd felesége halálát megtudva, lényegében megbolondult. A szabadságharc bukása után Kossuth ellen fordult, vagy inkább Kossuth Szemere ellen. Az volt a kérdés: ki az emigráció vezére. Emlékét Miskolcon, az Avason egy obeliszk, a városban - és Kazincbarcikán is - egy köztér is őrzi.

Damoklész kardja...

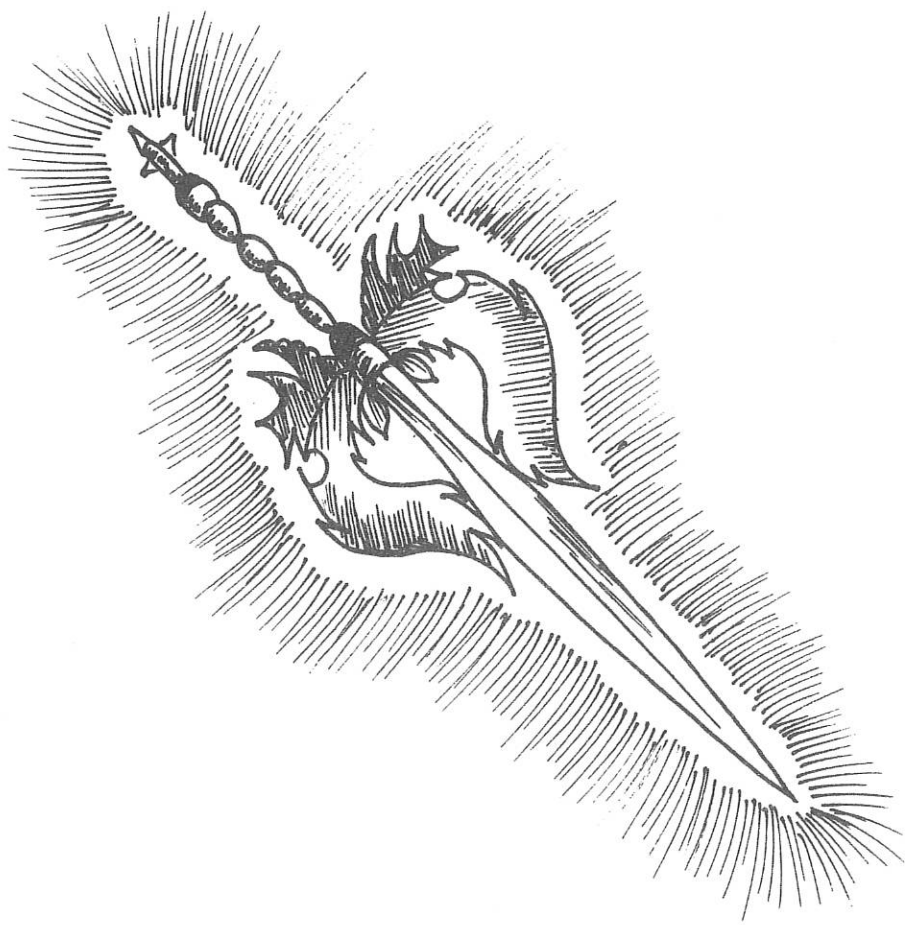
Sokszor használjuk ezt a kifejezést, de nem biztos, hogy tudjuk, mi volt a történelmi magja, van-e igazságtartalma. Igen, mindenki felett ott lebeg egy-egy damoklészi kard...

Az általam leginkább elfogadott ókori görög történet szerint volt Sziciliában egy király - volt persze több is! - s ezt Dionüszioszsznak hívták, a mi Damoklészünk pedig egy sokat beszélő, talpnyaló szolga volt. Az uralkodó egyszer megkérdezte tőle: tudod-e, mi az én boldogságom, van-e kedved kipróbálni, megkóstolni?"

Volt.

A Király igazán bőkezűen bánt vele: Damoklész aranyágyra fektette, szüzlányok- és ifjak sokaságát rendelte szolgának, a legjobb borokat, gyümölcsöket, illatos kenőcsöket szolgálták fel, kenték be Damoklész testét, sőt, a legjobb zenészek is muzsikáltak, de -közben -az aranyágy fölé, pontosan Damoklész homloka közepére csak egyetlen lószőrön lógó nehéz kardot függesztett.

Hiába voltak a szolgák, étel-ital, Damoklész tekintette csak a fölötté lengedező kardon nyugodott... vajh' mikor szakad el a fonál? Damoklész kardjának sorsszerű megjelenítése több műben tetten érthető, és talán mi magunk is érezhetjük átvitt értelmű jelentőségét - már aki akarja...

Vallásháborúk vagy vallásbéke?

Lassan véget érnek a húsvéti ünnepek és így annak másnapján, locsolkodás helyett – mert ugye nem is divat már, csak egyes - olvasom: ott is jó pénzért előadott, megkoreografált skanzen falvakban, meg egyébként is, vén legénynek nem való a május! – sokadszorra megnézem az 1959-ben készült, örökzöld Willi Wyler filmet, a Ben-Hurt.

Közben – mint amatőr és botcsinálta történelembűvár, elgondolkodtam picinykét: ha nincs Jézus, ha nincsenek a tanítványok és az apostolok, miként alakult volna Európa sorsa a kereszténység nélkül.

Világvallássá lett volna-e, ha Konstantin római császár nem ismeri el a biródalom „beveti” vallásának. A sokistenhítű Róma már hanyatlott, a hasonló politeista görög kultúrának leáldozott, az iszlám még ki sem alakult, a zsidóság egy része – a nagy zsidó háború után már akkor is diaszpórában élt. Ez a vallás Júdeában, Palesztinában sem volt olyan erőteljes, hogy meghódította volna az európai barbár törzsek lelkét.

Ha nincs kereszténység, mi lett volna? Igaz, pár ezer ember halála elkerülhető lett volna, az egyházi hierarchia helyett is más intézményeket kellett volna kitalálni, stb. Milyen középkorról, újkorról és jelenkorról tanulnánk most? Buddhisták, hinduk, iszlamisták templomaival lennének vajon tele a városaink, falvaink, vagy a jakobinusokat idéző és ateista, még csak el sem képzelhető obeliszkekkel, vagy bantutotemekkel? Milyen lett volna az építészet, a képzőművészet, az irodalom? Lett volna tudomány?

Aztán ki imádnának, hová járnának vásárnaponként Amerikában, Ausztráliában? Lettek volna földrajzi felfedezések?

Nehéz és főként hiábavaló kérdések ezek, nem is tudom, miért töröm ezen a „Mi lett volna, ha” típusú álproblémákon a fejem, pedig Isten látja lelkem, még egy locsolóvers utáni sört sem ittam. Nincs más hátra: fogadjuk el, hogy ez a mai valós – olyan, amilyen – történelem, mert így alakult az előttünk élők jóvoltából.

Mondják és írják: a kereszténység, ha nem is Európában, de más földrészen rendben terjed...

Múlt, jelen, jövő, demagógia

Mostanában már selejteznek, így került kezembe a RUBICON 1993/1-2. száma, benne az egyik, XX. századi legnagyobb történészünk, ORMOS Mária: A század legnagyobb demagógia. c. dolgozata. Hitleről szól, de talán nemcsak róla...

Számomra - s gondolom másoknak is - két megfoghatatlan despota, diktátor volt az elmúlt századunkban: rokonlelkek, ellenségek: Hitler és Sztálin. Mindketten tömeggyilkosok.

Kettőjük közül azonban talán csak Hitler lehet demagógnak nevezni, mert ő valóban szónoklataival mételyezte meg a népet.

A Hitler életrajzról most eltekintek, beszéljünk csak a demagógiáról, kicsit talán a pszichéjéről is:

Mit ír a kezdetekről Ormos Mária: „Hitlerrel veleszülettek a szónoki adottságai, ezekről azonban 30 éves koráig nem tudott.”

„Ugyanakkor már kölyökkorában tökéletesen értett magabiztossága megőrzéséhez: minden kudarcáért... sikertelenségéért másokra hárította a felelősséget”. - lásd: tanárok, iskolarendszer, vaskalaposak stb. Ugrás.

A vesztes I. világháború után Hitler belépett, majd szónoki tehetségét kihasználva vezetője is lett a Münchenben aktív kezdetben kicsiny náci pártnak. Itt kezdte demagóg karrierjét is.

„Hitler... abból indult ki, hogy a tömeg szellemi képességét a benne megtalálható legalacsonyabb szint alakítja... a tömegeknek csak nagyon egyszerű szavakkal, nagyon egyszerű tényeket... szabad nyújtani.”

Hitler 1933. január 30. napján Hindenburg elnök Németország kancellárjává nevezte ki.

Hitler a fasiszták, a pártjuk vezetői demagógiájukkal az egész országot megbolondították, fasiszták, embertelenné tették. Megoldatlan rejtély: Hol volt a németiség, az egyébként európai vezető kultúrát embertőmeg, hol voltak a Goethe és Schiller, Heine, Thomas Mann stb. regényein, költeményein, a nagy német filozófusokon, Hegelen, Kantton felnevelkedett bürgerek, a katolikus, protestáns elítél, a vaskalapos poroszjunkerok, a büszke szászok, miért történhetett meg ez így? Persze, van magyarázat.

Itt egy másik idézet a fenti cikkből: „Hitler azt is felfedezte, hogy a siker másik feltétele elhívetni a primitív tömeggel, hogy szerfelett értékes,

magasabb rendű mindenki másnál, és hogy ezért mindenki mással szemben mindenre fel van szabadítva.”

Hát igen, ezek után, ilyen hátizsákkal már könnyebb volt őrizni a koncentrációs táborokat is, mert csak „untermenschek” lakták.

Száz szónak is egy a vége: óvakodjunk, ne csak a törpéktől, de a diktátoroktól, a demagógoktól is!

HOLOCAUST

Ma van a Holocaust Világnapja! Soha a történelemben nem fordult elő, hogy iparszerűen és „korszerű” technológiával írtság ki az emberek egyes csoportjait, mintha téglát gyártanának. Hál' Istennek, mi csak - legalábbis én - történelmi tanúi vagyunk eme borzalmaknak. Nézzük a filmeket, s nem hiszünk el, hogy ezek megtörténhettek.

Emlékezetül, csak azért, hogy bennünk is együttérzés, ide másolom a 2019. évben megjelent - azóta még az érintett helységekből sem - sok visszhangot kiváltott könyvemből, a Besenyők és Magyarok.c történelmi esszéiből két cikket. Egyik a zsidó, másik a cigány emlékeimről szól. Akit érint, nyugodjanak békén, akit pedig meg sem érint, nos gondolkodjon el...

A zsidók és én

Sajóvámoson –tudomásom szerint – nem éltek zsidók. Besenyőben igen.

Édesanyám mesélte egyszer, továbbadom:

Mivel igen vérszegény és erre az életre még nem egészen felkészített csecsemő voltam, s anyámnak elfogyott a teje, Vámoson a Kerékgyártó Márta néni – áldassék a neve - csecsen osztottam a Feri nevű fiával. Ez akkor jó volt. Feri talán négy éves korig is szopott, erős fiú vált belőle, s igencsak féltékeny volt rám: egyszer azt vették észre mikor egyedül hagytak az ágyon, hogy keményen fojtogat, és már kékültem, mikor kiszedtek a kezei közül.

Amikor viszont Besenyőben voltunk - ez is sokszor előfordult, egy azt a bizonyos TÁBORT megjárta zsidó asszony, - ő is akkoriban szülhetett, mint az Anyám - talán Grószné, Grószméné, vagy Götzné, Veronika vagy Matild?- nem tudom már, hogy emlékeztek rá, - fejt le részemre rendszeresen tejet és töltötte azt cumistüvegembe.

A cigányok és én

Vámoson nem is éltek cigányok.

Besenyőben is csak a pazsica szélén, a Sajó-parton, egy putriban, a Dolfiek. Igen, Adolfék, vezetéknévük talán nem is volt - az anyjuk még Hitler idején nevezte el az elsőszülöttet így, bizva abban, hátha őket emiatt nem viszik ki Auschwitzba. Tényleg nem vitték. /Sokáig maguk is azt terjesztették: maga a Führer a keresztapja!/ A Dolfi ezt a

szerencsét nemigen hálálta meg, emlékezetem szerint balhész cigány volt, különösen sátoros ünnepeken rúgott be, bandát fogadott, óbégatott és utána kergette a családját. Vámoson az édessanyámnak volt egy boldvai – a Morgóban laktak, így hívták ott is, a környéken is cigánytelepeket – Veron cigányasszony ismerőse, ő volt a visszatérő kuncafija. Ugyan milyen üzletfele lehet egy szegély magyar asszonynak, aki a napi betevőt is nehezen hozza össze a családjának. Mégis lehetett... Mert néha megdöglött nálunk is egy-egy tyúk, liba, kacsa. – általában azért, mert valaki – néha talán én is – fejbe dobta. Az Anyám nem földelte, vagy égette el nyomban, mint kellett volna: üzent a Veronnak Boldvára, mert közöttük volt egy ilyen kontraktus, illetve mit is mondok... csak egymásra néztek és tudták, mit lehet és mit kell tenni. A Veron - aki tisztességben nevelte 8 rajkóját - jött is rögtön, vagy küldött valakit a tetemért. Diszkrétén. Cserébe minden tavasszal hozta, vagy küldte azt három darab szakajtót és azt a két fűzfából készült koltós keleti kosarat. Emlékszem: mi, gyerekek, ennek a Veronnak, amikor megjött, mindig „Dicsértessék”-et köszöntünk, ő pedig „Mindörökké!”-vel fogadta is.

Temetők a Don-partján

Mélyszégyes gyászt érezhetünk mostanság is a Don-kanyarban elesett katonáink emléke előtt. Százszázok sínylették meg ezt a „nagy kalandot” a hozzátartozók közül is.

De - s ezt már leírtam egy hozzászólásban is - javasolom elolvasni nagytiszteleltű Nemeskürty István Tanár úr: Requiem egy hadseregért c. - alapvető jelentőségű-könyvét. 120 ezer magyar - többségében szegény, munkás, paraszt, a felső tízezerbe nem tartozó értelmiségi - ember halt meg értelmetlenül és szörnyű körülmények között. Később a táborokban, még több tízezer...

Sajnos, az úri Magyarország vezetői és Hitler, a Wermacht illetékes tábornokai halálra ítélték őket. Ezért nem fogadom el azt a mostanában - talán éppen tegnap - elhangzott politikai állásfoglalást, hogy ők -mármint az elesettek, megfagyottak, később a GULÁGOKON szenvedők - ott a Don-kanyarban is, a magyar határtól 1000 kilométerre „a magyar hazáért haltak meg!” Ez egyszerűen baromság, képtelenség és sima történelemhamisítás.

Még akkor is, ha ezt a horthysta ízü szöveget, nemzetiszínű gatyát öltve vágják nap, mint nap a szemünkbe.

Lett volna közülük akár csak egy megmondó történelemhamisító is, akár egyetlen napra, éjszakára ott a voronyezsi fronton, - 30 fokban, az árokban...

Szerintem a későbbi békeidőben – lásd még átkos, embertelen stb. korszak - még katona sem volt...

A győzelem napja ez magyaroknak már is nem ünnep?

Miért is lenne ünnep, hiszen ebben a sokszereplős meccsben nagyon kikaptunk..., na, meg ott sem voltunk. Vagy, ha igen, hát arra meg szintén nem is emlékszünk. Mert ez nem tesz jót az ezeréves történelmi öntudatnak...

Sokan szegény Horthy Miklóst és szolgálóit sajnálják ilyenkor!

Tekintsünk el kicsit a szabadiidős mozgalmától, ugyanis nekem az is feltűnt a mai napon, hogy bár 75 éve kapitultáltak a német fasiszták /az aláírást szovjet kérésre május 9-én megismételték - és ezért is tartják Oroszországban ezen a napon a győzelem napját!, - de a magyar közmédia egy sort sem írt eme jeles eseményről. Vagy már egyáltalán nem is számít a II. világháború lezárása, vagy csak azért hallgatunk róla, mert nem mi győztünk? Ki nem tetszik a médiának a győztesek közül? - az USA, Oroszország, Nagy-Britannia, Franciaország, Lengyelország, Jugoszlávia? stb.

Még akkor is, ha ezt a horthysta ízü szöveget nemzetiszínű gatyát öltve vágják nap, mint nap a szemünkbe.

Lett volna közülük akár csak egy megmondó történelemhamisító is, akár egyetlen napra, éjszakára ott a voronyezsi fronton, - 30 fokban, az árokban...

Szerintem a későbbi békeidőben – lásd még átkos, embertelen stb. korszak - még katona sem volt...

AZ EMLÉKEZET TRÓNFOSSZTÁSA!

Ezt a rövid elmélkedést nem saját kútféjemből, - hiába, nem vagyok történész! - hanem a RUBICON c. történelmi lap 2020. évi 8. száma alapján, Németh György történész esszéjét felhasználva írom. "DAMNATIO MEMORIE", azaz az EMLÉKEZET ELÁTKOZÁSA, a tanulmány címe.

Az emberiség történelmén nemcsak a háborúk, katonai és politikai puccsok, a fizikai megsemmisítés, rabszolgaság, cselédség, hanem a legyőzöttek emlékének kitörlésének igénye is vörös fonalként vonul végig. Ahogy a áldott emlékü tanáraink mondták: "már a régi görögök és rómaiak is ezt csinálták."

Példaként említem, mert ugye a római császárok már praktikusabban voltak a görögöknél, mert nem kell az egész vezér szobrát megsemmisíteni, ha új a főnök, hanem elég a régi, általános érvényű tógás, mentés patrícius kinézetű, szobor alakot ledönteni - ugye, bal kéz az akkori Alkotmányon, mondjuk a HÉT TÁBLÁS TÖRVÉNYKÖNYVÖN, jobb kéz V alakban, a nyakon pedig egy vascső, s fejeket már lehet is cserélni. Az említett cikk szerint az utódok csak 27 császárt részesítettek a damnatio memorie-ben, azaz szobor lefejezéssel és cserével próbálták kitörölni még emléktiket is.

Szállin - amellet, hogy előbb lövetett is - előírta a közös fényképeken szereplő Trockij, Buharin, Kamenyev, Kirov stb. párttársai kiretusálását, emléktük trónfosztását. Mintha ott sem lettek volna. Hitler, amikor 1939 szeptemberében megszállta Lengyelországot, az SS tagjai már kész listákkal érkeztek: minden értelmiségét, tanárt, papot, filozófust és filoszt letartóztatni, kivégezni, elpusztítani a lengyelek történelmét. A XX. században már nem volt elég a szobrokon a fejesere.

Erről szól a KULTURKAMPF - még ma is. Sajnos.

Pedig, aki nem tanul a történelmi hibákból, bűnökből, arra ébred, hogy maga is elköveti...

Az emlékezetről

Korábban írtam egy "mondókát" az EMLÉKEZET TRÓNFOSSZTÁSÁRÓL. Aktuális.

Most mégis az ellenkezőjét teszem: az EMLÉKEZET TRÓNRA EMELÉSE is kell!

Kezdem azzal a költővel, TOLLAS TIBORRAL, aki itt született, élt a környezetünkben, Emlékház is jár neki Nagybarcán, de kevesen ismerik ám a Sajó-és Bán völgyében. Talán tévedek: a „Behádogoztak minden ablakot” c. versét korábban gyakran, ma már ritkábban, úgy a Nagy Október 23. napján valaki elszavalja. Egyre kevesebben értik. Sokan hittek - hittük: aktuális, de majd a végén idézek belőle - persze, lesznek, akik félrehallják! - egy versszakot, ami miatt manapság nem annyira zsenant.

Tollas Tibor Kohlmann Tivadarként látta meg a nagyvilágot Nagybarcán, 1920. december 21-én. Édesapja ezredes, édesanyja Kecskéssy Jolán - minő furcsa, az én édesanyám is a ma már ritka névként emlegetett Jolán volt! - zsolnárfordító értelmiségi leszármazottja. Az édesapja katonát akart faragni belőle, az élete akár Ottlik Géza: Iskola a határon c. könyvében is játszódhatna. Jó katona, - egyesek szerint: háborús bűnös? - jó és talán embereséges, de végül is balszerencsés tiszt - s mégis, milyen jó költő! - lett belőle, aki megíarta poklok lejtőit, gerincét, a börtönt, majd a szabadulása után a Nyugatot is. Persze hogy meghalt már ő is, hisz lassan már 100 éves lenne!

Akkor jöjjenek az említett versből a lármoki szavak:

A rádiók csak üvöltések rekedten,

A szabadságot, s az ember jogát.

Itt érzi csak befalazott testem

A milliókkal Moszkva ostromát.

S Váctól Pekingig zúgják a rabok:

-Ha nem vigyáztok, az egész világon

Behádogoznak minden ablakot

Emlékezni? Nem! Végképp eltörölni!!!

December hava az ünnepek hónapja. Mindenkinnek - főként a gyerekeknek! - gazdag Mikulást és még - legalábbis megértésben - gazdagabbak karácsonyi ünnepeket.

De azért az év utolsó hónapjai nem múlnak- múltak el tragikus emlékek nélkül sem.

Mióta az USA és elnöke már nem a barátunk, így a közmédiában talán csak lábjegyzetben emlékeztek meg 1963. november 22-ére, J.F.Kennedy dallasi meggyilkolására. Pedig korábban azért- már csak azért is, mert van, bocsánat, inkább csak volt - egy megválaszolatlan és minden médiának eddig jól eladható kérdés-főcíme: Ki ölte meg Kennedyt?

Ebben az évben már nem volt érdekes.

December 6-án - F.D. Roosevelt szerint „a leggyalázatosabb napon” lesz 80 éve, hogy megbombázták az Egyesült Államokat, azaz a Hawaii-szigeteki Pearl Harbor hadikikötőt.

A kishazánkban a még kábelben fogható és tudományosnak nevezett csatornákon naponta 10 klippben is sugározzák a II. világháborús történeteket, kicsit talán „túl is tolva a biciklit”.

Arra azért nem mernék fogadni, hogy az állami médiában - valahol az időjárás és a sport hírek között - szánnak-e rá másfél mondatot- pöszén, selypítve, esetleg érthetően is.

Persze, lehetünk mi előrelátóak is: mi a garancia, hogy Japánban mindig ez a liberális kormány lesz? Mert tegyük fel: egy nemzeti, illiberális, migránsellenes és a kinaikat is nagyon szerető szamuráj állam már lehet, sőt kell is a nagyon-nagyon barátunk, s akkor már egyes bátor magyar történészek azt is kideríthetik, hogy Hirohito és Tojo reálisan, a nemzetközi jogi normákat is betartva cselekedett, mert „jogosan megelőző csapást mért” az olaját is sajnáló migránsbarát cionista-libsikre.

BONZAI - kiáltánának fel!!!

Vissza a jövőbe

Miért is ne mehetnék én a Marsra?...

Hallom, hogy újabb magyar űrhajóst keresnek: ép test, egészséges fogazat, angol-orsz nyelvtudás. No, meg valami diploma, hogy tudományosan is offé legyen a kiválasztott. Valahogy a jogi diplomát nem érintették, de ez csak tévedés lehet, lesz még ennek bőjtye...

Aztán kiképeznek majd tartalékot is, mint volt az űrbéli Farkas Bertalan mellett Magyarai Béla, a „kiképzett űrhajós”.

Szegény, milyen hűlye vicceknek volt kiéve a magyar sajtóban és a világ kocsmáiban..

Én azért megelőztem ezt a projektet, s tisztelt Miniszterelnöki Biztos Asszony figyelmébe ajánlom a Besenyők és magyarok c. könyvemben már két éve megjelent hasznosítható tanulmányom. Olvassák együttérzően: Miért nem mehetek én a Marsra...?

Szomorúan hallottam a hírt, hogy a NASA már kiválasztotta azt a hat férfit és hat nőt, akik részesülhetnek az első Mars- expedíciónak. S én nem vagyok benne, pedig már az első felhívásuk után mondtam a feleségemnek: menjünk el oda.

Ő persze csak húzódozott – megjegyzem: nem először házasságunk idejében, - sokáig kutyát sem akart a házhoz.

Nem jelenkezünk ugyan, de ez a mulasztás azért semmit sem von le abból, hogy a NASA főnökei nagy hibát követtek el.

Mert miránk, kettőnkre ugyancsak nagy szükség volna ebben a kb. 3 éves expedícióban.

Csak példálózva felsorolok néhány erényünket, amely nélkül egyetlen űrhajósnak sem volna szabad még csak méretes útruhát csináltatni.

Én például alig múltam 65 éves, a feleségem még hozzám képest is fiatal a maga 60 évével. Sok év, sok élettapasztalat, a Marson ezt kellene kamatoztatni – ha már a Földön nem lehet.

Úgye az becsületes szakmám villanyszerelő, a tanult szakmám jogász. Tudok fát fűrészelni, vizet szivattyúzni, fákát metszeni, nyulat, galambot tenyészteni. Ezek a Marson mind nélkülözhetetlenek. A számítógéphez is könyfók valamit, ami esetleg gondot okozna- bár ez kizárt, a team wieweren a Márton vőmmel együtt megoldjuk. Egy marsi leszálló szoftver sem lehet bonyolultabb a magyar e-cégetjárásnál. Van-e a kiválasztott amcsik között ilyen tri-és univerzális jelölt?

Pedig egy jó villanyszerelőre az első bádóg, vagy műanyag házak felépítésénél is szükség lesz, egy jó ügyvédre meg – mivel 12 ember összeháza évekre, a Laura lányom szerint is időzített pszichológiai bomba - végig. Oda-vissza és még vagy öt évig, a várható a becsület-sértési és gyermekirtási ügyek miatt.

Hm, talán egy ügyvéd nem is lesz elegendő...

De itt van a feleségem, akinek pedagógiai és háztartási affinitása kulcsszerepet játszhatna a történelmi kalandban. Ki fog majd egy jó könyvet kölcsönözni a depis asztronautáknak? Ki süt majd egy táj bundás virsli a tubusos kajától lesóványodó cellalakóknak?

Aztán egyszer meg vissza is kell a csapatnak indulni.

S itt jön az én felülmúlhatatlan egyéni vállalásom:

Üresen hagyni egy házat a Földön sem szabad, a Marson meg aztán különösen veszélyes, mert ki tudja, kik, mik laknak arrafelé, esetleg feltörnek a terrásító berendezést, elrontják a fűtést, na meg - és ez az ultima ratio - ki locsolja meg a jövő zálogát, az algákat.

Felügyelet nélkül hagyni egy bolygót, nagy felelőtlenség lenne. A feleségemnek még dolga lehet az unokákkal, ő akár haza is mehet, de én döntöttem: egy darabig maradok!

Úgy tanultuk, a gyarmat nem maradhat gyarmatosító nélkül...

Majd integetek, készítek néhány szelfit, s főként - ez indoknak is megfelelő - a következő turnusig vigyázok a táborra.

Addig meg lesz időm felvázolni a legszükségesebb marsi törvényeket és megtartandó népszokásokat.

Mondjuk az Alkotmány így kezdődhetne: NE FOGADJ BE IDEGENT a MARSRA!

Marsról álmodom

Münchhausen báró stílusában

Azért szeretem az Emlékmás c. filmet, mert abban többször elmondják: „Menj el a Marsra! Menj el a Marsra!” Arnold Schwarzenegger megfogadta, elment és jól is járt.

Előzőleg írtam, hogy kezdetben nem, de utána nagy nehezen csak bejutottam a kiválasztott Mars-utazók közé, s landolás után fél év múlva - a többeknek Mars-undoruk lett, néhányan meg össze is kíváncsak házasodni, hazamentek és immár csak én maradtam ott házörzőnek... Megtiszteltetés, vagy csak egy ballaszt kirakása történt, már mindegy is...

Nos, ott a túlélő apartmanunkban éldegéltem vagy két hetet, rongyosra olvastam két alapművet, Ray Bradbury: Marsbéli krónikák -ját és Frank Herbert Dűnáját.

Később kidertült, ez utóbbi volt a hasznosabb. Szorgos gyakorlatokat is végeztem, hogy oxigén helyett valami helyben található gázra térjek át, de a bolygó e tekintetben is elég szegényesnek mondható, talán még a nemesgázokkal bírtam majdnem öt percet, de a héliumtól csak magas c-n tudtam elénekelni még az űrhajósok himnuszát is, ezért töröltem a hazaküldött jelentésekből.

A NASA által tervezett túlélő komplexum valamiképp hasonlított az igen nagy hasznót hozó magyar fóliasátrakra, egyikre elmosódottan rá is volt írva „Szentesi Termál Tsz.Zrt”.

Szó se róla, kissé fakír életet kellett élnem. Naponta három tubus húspépet és fél liter vizelethől visszanyert, de kék áfonyával ízesített folyadékot ittam, reggelente pedig - NASA is szemet hunyt - ABC-boltokban rendszeresített féldecis magyar barackot, amit csak úgy a fináncok kijátszásával csempészttem fel az űrruhámban. Jó kondiban éreztem magam, el is határozottam, hogy szétnézek a bolygón. Egyedül voltam, mint a Kis Herceg, de a Mars azért tekintélyesebb égitest...

Olyan nincs, mondogattam, hogy csak a Föld kivételezett, itt is kell lenni valamilyen életnek, meg kell találnom, mert a magány csak tömegben elviselhető.

Akként morfondíroztam, hogy ezen a kietlen vörös pusztaságon csak olyan élőlény fordulhat meg, amely legalább tíz túlélő táborát átvészelt,

szükségei minimálisak és kifejezetten utálja az oxigént, és a meleget, deszereti a homokot.

Odahaza nálunk az egysejtűeken kívül valószínűleg csak három állat éli túl még az atomháborút is: az egyik a csótány, a másik a szünypog, a harmadik - ez már emlős is - a patkány. Körülbelül ezen hármas képezi a legutálatosabb fajt, de ha valamit keresgélnei akarok ebben a sivatagban, akkor hasonmásokra kell koncentrálnom.

Még szerencse, hogy volt egy napelemes, háromkereű Mars-járó biciklim, csomagtartóval két oldalt, azzal indultam felfedezni az egyik közeli kihunytt vulkánt. Többször is megmásztam, könnyebb volt, mint a Lázberci -tő körüli hegyekben túrázni.

Mit ad Isten, vagy két hét múlva az egyik láva-alagútba tévedek, beljebb mentem vagy kétszáz métert, amikor megpihentem, aludhatam is egy fél órát, mert a déli órákban így szoktam.

Egyszer csak felriadok, félelem fogott el, mert olyan zajt hallottam, ami nem hasonlított a gyakori homokviharok jellegzetes sipolására: inkább fejhangu cincogás és haragos morgás volt. Ezt csak tudnám jellemezni, hogy odahaza a Brúnó kutyám szokta így fogadni a neki nem tetsző és velő nélküli csontokat.

Kúszva közelebb merészkedtem, s mit látok: borzalmas kinézetű csúszó-mászó rovarokat, marsi csótányok lehetnek és dupla fejű, egy szemű, hason csúszkáló, végtagok nélküli borzalmakat, de ragadozók lehetnek, mert ügyesen el-el kaptak egy-egy menekülő csótányt.

Semmiféle eszköz nem volt nálam, félttem, kiharapnak egy darabot az űrruhámból, ezért visszavonulót fűjtam.

A következő napokban már felkészülten érkeztem a korábbi helyszínre, vittem magammal egy kisebb rakéta pisztolyt, egy lasszót és egy afféle, ejtőernyő anyagból összetákoltt lepkehálót, hogy török, vagy szakad, itt állok a világhír kapujában, valamelyik marslakót befogom és tanulmányozásra átadom a NASA tudósainak. Ha sikerül, Neil Armstrong leszármazói is irigykednek majd rám és ami ennél is nagyobb elismerés, kishazánkban - egy kormányciklusra - akár még érettségi tétel is lehetek.

Micsoda szenzáció lesz, örömmünne - kivéve az egyházakat - mert bebizonyosodik, van élet a Földön kívül is!

Sokszor nem, de most igen, szerencsém volt, mert többször próba után két mars-csótányt, három marsi szünypogférgyet és csak egy- de jól fejlett - általam csak marsi- alien-patkánynak nevezett állatkát. Ez utóbbi

derekesan ellenállt, de 2 féldeci vilmos körtével lelocsolva csökkent a harci kedve, el is aludhatott.

Erre a célra rendszerezített hordozókban vittem el őket a szállásra, megszabadulva az ür kezes-lábastól, a felfedezésemet – 10-10 perces videókkal illusztrálva – nyomban jelentettem a Központnak, ahol szinte pánik tört ki.

Korábban úgy volt, hogy félév múlva leváltanak egy másik turnussal, de az állatkákat látva Houston úgy döntött, csak egy teherúrhajót küldenek marsi pályára, egy kapszulát leküldenek a lenyekért, azokat pakoljam be- marsi körülmények mellett – s én még maradjak pár hónapot, mert a csomag most a legfontosabb. Mit tehettem, a kétségnek eleget tettem, az utánpótlásként küldött élelmiszert, vizet, oxigén-kemencét használatba vettem és berendezkedtem egy évre, mert ismerem az úrköltségvetés problémáit.

Ez csak egy része a történetnek, mert egy magyar nemcsak forradalmár, hanem üzletember is.

Gondolkodtam, ezek a marslakók néhány évi múzeumi szenzáció után, akár milliomosok kedvencei is lehetnek, afféle Mars-terrániumokban fogják őket tartani.

Mi ebben az üzlet? A helyzetből adódik, ugyanis amiből kevés van, az drága.

A gyémántlátú csörgőkígyóhoz is nehéz hozzájutni mondjuk Miskolcon, de Arizonában még fizetnek is azért, ha elviszed az udvarból. Van aki szereti a kígyókat, s lesz olyan aki szeretni fogja – mit szeretni, meg fog őrtülni érte – az én marsoskáimat.

Igaz, az elején csak kevesen engedik meg maguknak ezt a hobbit, bár az amcsi tőzsdemilliódosokra, a latin-amerikai drogbarókra és az orosz energia-oligarchákra biztosan lehet számítani. Az arab olajsejkek meg egyenesen állampolgárságot adnak nekik, hiszen ott van a homok hazája. Csak annyi a különbség a marsi és a földi homok között, hogy előbbi kicsit vörösebb, de egyáltalán nem ideológiaiilag.

Mostjövők én, a nagy kombinátor.

Egyelőre csak én ismerem a lelőhelyet, az elfogásuk technikáját sem osztottam meg senkivel, nosza, kamatoztassuk. A tudás a Földön hatalom, a Marson vagyon.

Mi lenne, ha, de csak mondjuk, szóval az én családom – mármint annak fiatalabb része - és a NASA alapítványunk egy ex-imp közös vállalatot, tegyük fel, Miami székhellyel és két telephellyel: az egyik Felső-

Barcikán, - mert hazafi vagyok - a másik meg Tahitien lenne, ahová már jó ideje vágyakozom. A neve ideiglenesen legyen mondjuk Marsocska Allatocska Zrt, angolul Ltd.

Az alaptőke fifti-fifti, azaz mindketten tesszünk bele 50-50 ezret. Én forintban, a NASA dollárban.

Idáig jutottam, a tervet mindenki támogatta, az üzleti terv is készen volt, de sajnos az elképzelésem mégsem sikerülhetett, egészen prózai okból. A feleségem erőteljesen rám szólt: „kialszik a tűz a cserépkályhában, hozzál be fát!”

Egy kis ügyvédkedés...

Amit most leírok, inkább köz-, mint magánjellegű, akik olvassák, remélem nem veszik rossz néven:

Aki ismer, tudja, hogy 45 éve vagyok a jogász pályán és több évtizede – legjobb tudásom szerint – ügyvédként szolgálok a hozzám fordulókat. Statisztikák igazolják, hogy világszerte kihalóban van a jogász pálya: évről évre csökken a polgári bírósági ügyek, a pereskedések száma.

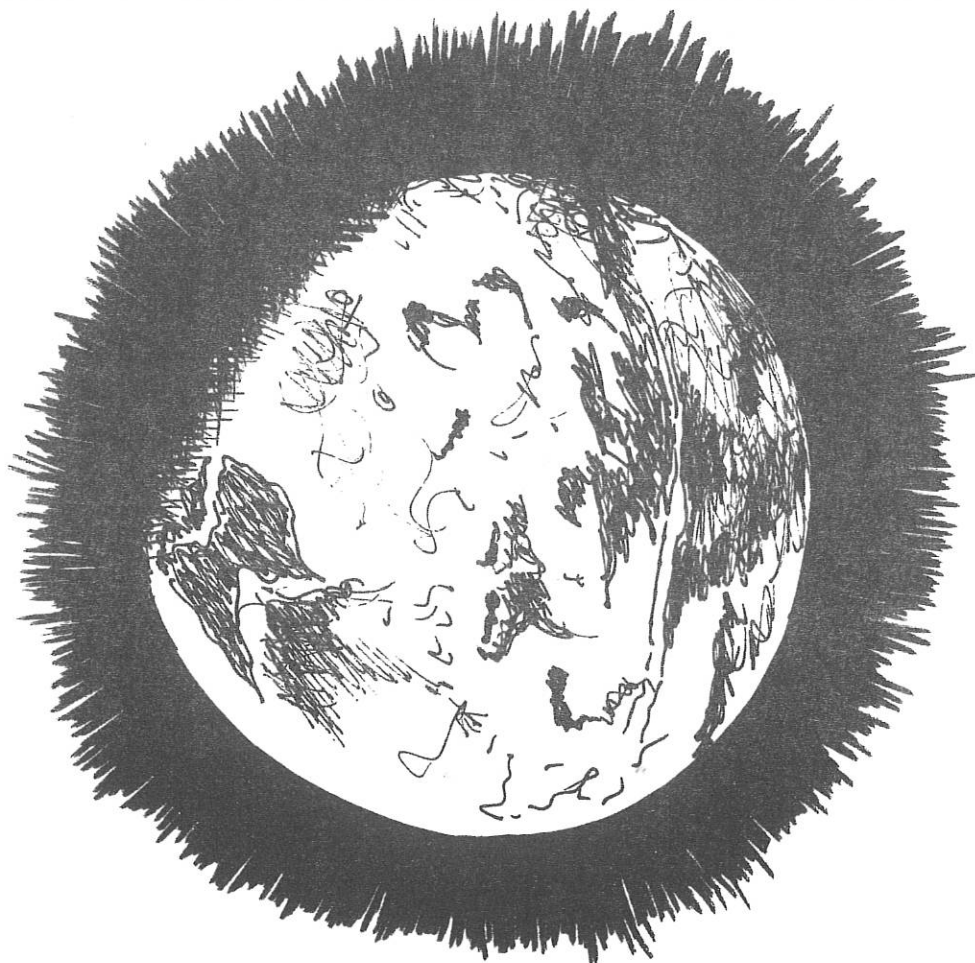
Szakértők szerint ennek oka, hogy az államok igyekeznek a vitás ügyeket „elterelni”, saját ügynökségükön belül megoldani azokat.

Ez veszélyezteti a harmadik alkotmányos intézményt, a független bíráskodást is. Nemcsak kevesebb ügyvédre, de kevesebb bíróra lesz szükség.

A hagyományos ügyvédkedés tehát a büntető- és /egy darabig, amíg szakképzett informatikusok át nem veszik ezt a terepet is! az ingatlan-ügyekre szorul vissza.

Amit most közhírré teszek, az szinte minden magyar és nem magyar állampolgárt érinthet... A Kormány régebb óta tervezi az ingatlanügyek elektronikus ügyintézését, rövidítve e-ing /csakúgy, mint korábban az e-cégek bevezetése/, amelyet jövőre kíván bevezetni. Ez ugyan egyszerűbbé teszi az adásvételeket, egyéb ingatlanügyeket is, - de nem mindent! – hiszen jó esetben már 24 óra alatt a nevünkre kerülhet lakás. Ennek azért vannak veszélyei és főként lesznek költségei is. Pl, nő az ügyvédek felelőssége, de éppen ezért a biztosítók többszörösére kívánják emelni az ügyvédi felelősségbiztosítási díjakat, s ezt valószínűleg nem minden ügyvéd tudja bevállalni, tehát feltehetőleg csökken az ingatlanügyekkel foglalkozó ügyvédek száma – különösen vidéken.

Summa summarum, aki teheti és muszáj megtennie, még az idén gondolja át ingatlanügyei rendezését.

Szükség lesz-e jogászra a jövőben?

Jó kérdés, egzisztenciális kérdés, ezzel foglalkozik egy szaklap egy világhírű magyar ügyvéddel készített interjúban. A mesterseges intelligencia már betört az ősi szakmának minősülő jogász pályára is. Az USA-ban jogtechnikai cégek alakulnak és nagy haszonnal működnek, hiszen a mindennapi ügyek egy része már letölthető formanyomtatványokon nyugszik, csak adatokat kell helyettesíteni, pl. cégalapítás, ingatlanügyek stb. Olcsóbb, mint a szűrőügyvéd, a szűrő jogtanácsos. Marad talán még a büntető ügyszak, de a digitalizáció már itt van a dolgozósobákban. Eljön az idő, amikor ún. kisebb standard-ügyekben a bíró, szabálysértési előadó helyett már a számítógép hozza meg marasztaló határozatot.

Lehet, hogy az emberi agyat meghaladó földönkívüli intelligenciát nem is a galaxisban, hanem itt a Földön találjuk meg, egy föld alatti kiterjedt számítógérendszerben?

Vagy a kapu alatti réztáblán ez áll majd: *RK 26 típusú Robotügyvéd!*

Hetvenkedve

Hogy is írta József Attila:

Szaporodik fogaim között az idegen anyag...

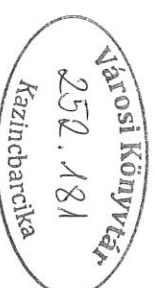
(Hol van már az a 32?, jó ha maradt 22!)

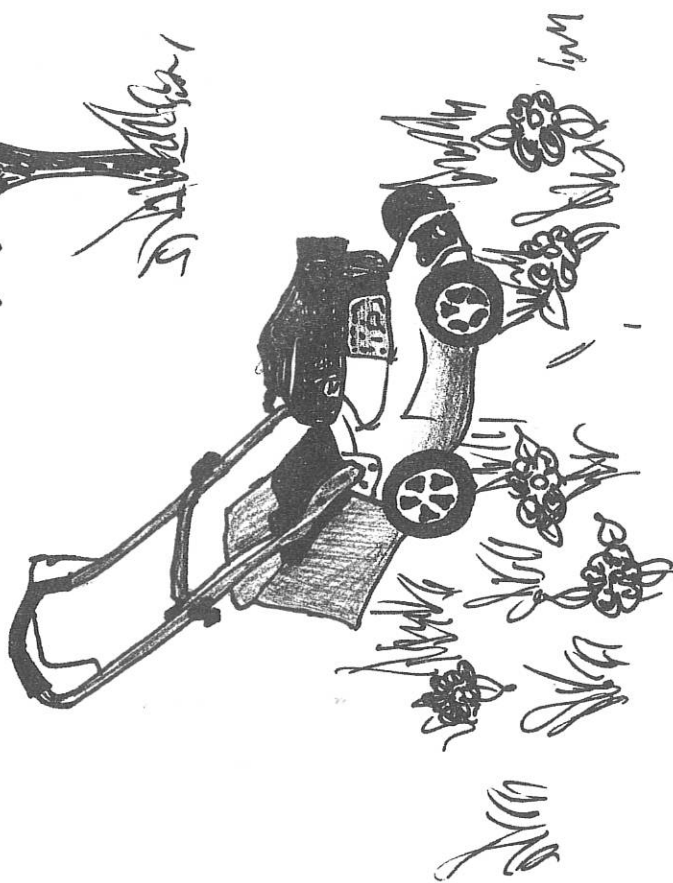
45 éve vagyok a jogi pályán, voltam ügyész, jogtanácsos, ügyvéd, szakszervezeti jogsegélyszolgálati vezető stb.

Igy hetven felé sok mindent át kell gondolni. Szerettem a szakmámat, de a jelenlegi COVID-helyzet és az idő vasfoga is arra ösztökél, hogy a számítógép, törvénytár helyett ismét barátkozzak a fűnyíróval és a metszőollóval.

Lassan az ügyvédi pályám befejezését tervezgetem. Aki még ez évben megtisztelt bizalmával, s ha az Isten is megsegít, igyekszem majd az ügyfeleimet meg-és kiszolgálni. Természetesen, az eddigi ügyfeleknek külön köszönöm a bizalmat, remélem, nem okoztam csalódást.

Engedjenek meg egy személyeset: azért a szakmáit jóval nehezebb otthagyni, mint volt a részben politikait, a képviselőséget... Igaz, -a feleségem szerint - nem is voltam soha jó politikus.

Egressy Béni Könyvtár Kazincbarcika

20330165258

A Facebook bejegyzés csak egy múló pillanat, mint egy hullócsillag az égen. Születésnap, névnap köszöntők, esküvő, új baba érkezett, ...jaj, de jó, hogy látlak, keresek egy ismerőst, vagy csak egy asztalt, gépkocsit, jaj, de nagy hülyeség stb...

A Facebook bejegyzésnek talán nincs is irodalmi értéke.

Vagy talán mégis lehet?

Ebben a kötetben megpróbálom cáfolni a lehetlent, mert az írott szó nem múlhat el, az írott és könyvtárakban - nem pedig a lemezen, pendraivon stb. - megörzött szó lesz a jövőnk: könyvnek, annak maradnia kell, mert ezen múlik a világ.

Az internet csodás, de nem a végső megoldás...

Az internet lehetne ugyan az irodalom megújítója is, a szép szó, a nyelv, a barátság és a humanitás továbbfejlesztője, de mi, emberek, akik még tudunk írni, olvasni, a könyvek nélkül nem élhetünk.

Mert miről is beszélgetünk egymással - már amikor nem netezünk? A múlttól, a jelenről, a természettől, időjárásról, és kisebb részben a jövőről. Mert a jövő még a világhálón is titok marad.

Még a beszédről ugyan kevésbé szoktunk le, de az olvasásról már lényegesebben.

Tisztelt Olvasóm!

Nem nagy ez könyv, ha naponta belenéz is, csak egy kis abc frissítést kap, hogy ne felejtse el az olvasás tudományát. Még nem is olyan nehéz a műfaja, nincs benne semmi matematika, csak egy kis rejtett filozófia.

Ajánlom ezt a könyvet a barátaimnak és ellenségeimnek, de az írott szót a nyomtatásban kedvelőknek és a jövőben is hívóknak!

Czipra János közzé